

מדינת ישראל
משרד הביטחון

אתר "יזכור" www.izkor.gov.il
סיפור חיים

קמחי (מוצניק), אנשל

בן גולדה ודוד. נולד בל"ג בעומר, י"ח באייר תרע"ד (14.5.1914), בעיר אהריוב בבסרביה למשפחה עשירה שומרת מסורת. אביו היה חבר בתנועת "המזרחי", פעיל בקהילה היהודית בעיר, תורם ומתרים למטרות ציוניות ודתיות כאחת: לקרן הקיימת ולקרן היסוד, לתנועת "החלוץ" מצד אחד ולישיבות ולמוסדות דתיים מצד שני. בהיותו ילד ורק החל לקרוא, נהג לכנס את חבריו ולקרוא לפנייהם מדברי ימי עם ישראל ועלילות הגבורה של ימי קדם. לאחר שסיים בית-ספר עממי בעירו נתקבל לגימנסיה ממלכתית והיה בה תלמיד המצטיין למרות התנכלויות המורים האנטישמיים. בתקופת לימודיו הצטרף לתנועת הנוער הציונית "גורדוניה" ומשך אחריו רבים מחבריו. כאשר היה למדריך בתנועה נטע בחניכיו אהבת ארץ-ישראל ועם ישראל וכמיהה לעלות לארץ. הוא ידע, כבר אז, את הקשיים והמכשולים שיעמדו בדרכו וביומנו, בהיותו בן 14 שנים, כתב: "מתאוה אני שבדמי ובנשמתי אגן על עמל". ניבא ולא ידע מה שניבא. אנשל היה בעל זיכרון נדיר ולהפתעת חבריו חזר לפנייהם בעל-פה על כל ספר תהילים.

אנשל סיים את הגימנסיה בהצטיינות בשנת 1935, והחליט להמשיך את לימודיו בטכניון בחיפה בעזרת אחיו שעלה ארצה לפניו אבל עם בואו לארץ-ישראל החל המצב הכלכלי להתדרדר בעקבות מלחמת איטליה-חבש וגם המצב הביטחוני הורע בפרוץ מאורעות הדמים תרצ"ו-תרצ"ט. אנשל השתקע בחדרה, הצטרף לשורות ה"הגנה" והשתתף מטעמה בפעולות ביטחון שונות. בחיפושיו אחר "יום עבודה" עבד בסלילת כבישים, בעיבוד פרדסים כו'. לא אחת נשלח לעבוד במקומות מרוחקים ומסוכנים בהם השתוללו כנופיות ערביות. הוריו וחברתו הפצירו בו במכתבים שיחזור לרומניה וילמד רפואה אך הוא סירב. ביום שישי, כ"ז בתמוז תרצ"ו (17.7.1936), כאשר חזר עם חבריו מעבודה בפרדסי "הדריה" מזרחית לחדרה, הותקפו בריות מן המארב. אנשל נפגע ונהרג והובא למנוחת-עולמים בבית העלמין הישן בחדרה. השאיר אח בארץ והורים ואחיות בחו"ל שנספו בשואה.

אנשל מונצח בספר "מאורעות תרצ"ו", בספר "אהריוב בבניינה ובחורבנה" ובספר "ההגנה בחדרה". פרטי האירוע נתפרסמו בעיתוני התקופה.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

נזכר את פולם

משרד הביטחון

בזה ניתנת לך הזכות לענידת
עיטור לוחמי המדינה

№ 12283

שם משפחה קמחי

שם פרטי אנשל

מס' זהות ---

דב רמתי

סגן המנהל הכללי לארגון ומענה

י"ב תמוז תשנ"ז 17.7.1997

משרד הביטחון

ג/ 8295

שם משפחה קמחי

שם פרטי אנשל

שם האב יוד

מס' זהות ---

בזה ניתנת לך
הזכות לענידת

אות ההגנה

דב רמתי
סגן המנהל הכללי לארגון ומענה

י"ב תמוז תשנ"ז 17.7.1997

מדינת ישראל
משרד הביטחון

עיטור לוחמי המדינה הוענק ל קמחי אנשל

מס' זהות: ---

על חלקו
בעאבק
לתקומת
ישראל

י"ב תמוז
17 יולי
תשנ"ז
1997

תאריך

א' 4712

מס' תעודה

דב רמת

סגן המנהל הכללי לארגון ומינהל

מאורעות תרצ"ו - תרצ"ט

מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט, שפרצו בכ"ז בניסן תרצ"ו (19.4.36), העמידו את ה"הגנה", שהיתה בראשית התפתחותה כארגון ארצי כולל, לפני בעיות חמורות שהישוב היהודי לא ידע כמוהן. הפעם, שלא כבמאורעות קודמים, נמשכו ימי המתיחות על פני תקופה ארוכה. הפגיעות בישוב היהודי יצאו מכלל פרעות מקומיות והגיעו לממדים של מרד לאומי.

בתקופת המאורעות של 1936 - 1939 השתלב אדולף ויסברג במערכת ההגנה, כשהוא משמש כנוטר. היה מופקד על שמירת התחבורה לשפת הים ולפרדסים.

בהיותו רוכב מצטיין (במלחמת העולם הראשונה שימש קצין בחיל הפרשים האוסטרי), השתלב ויסברג - לאחר מלחמת העולם השנייה - במערכת ההדרכה של ההגנה, כאשר העביר קורסים במשטרת ישראל לשוטרים רוכבים.

ה"הגנה" הצטמצמה בתחומי הישובים, על-יד הגדר שהקיפה את הישובים. והפורעים הסיקו מסקנות. הם הבינו כי שדהו של היהודי הינו הפקר, שלא לדבר על שטחים ערביים רצופים - שם הם עשו ככל העולה על רוחם. כך, למשל, המשולש הקטן - האזור שמצפון לטול-כרם. שם תוכננו החבלות בעמודי החשמל, שם אורגנו הצתות של בתי אריזה וגדיעת פרדסים, שם גם הוכנו מוקשים שפוזרו בדרכים. ואם היו, תחילה, הפגיעות ברכוש, הנה אחר-כך נתחדש הטרור האישי. כנופיות ערביות החלו לארוב לפועלים יהודים.

העתונות העברית היתה גדושה ידיעות שונות מרחבי הארץ על פגיעות ברכוש ובנפש. גם באזור חדרה, כמובן.

אבל הישוב העברי ידע להגיב הן על-ידי הרחבת התחום היישובי והן על-ידי התמסרות קיצונית להגנה.

שכונת נוה-חיים עלתה על הקרקע בשנת 1936. עם הקמתה התארגנה להגנתה קבוצת חברים - חברי ההגנה - בפיקודו של מוטקה כהן, כאשר אברהם כהנא משמש סגנו. זמן קצר לאחר מכן נתמנה אברהם כהנא כמפקד האזור, כאשר סגנו היה דב (בוקה) דרשר. דרשר, כנוטר ואיש השכונה, היה זמנו מוקדש לפעולות ההגנה, אבל גם אברהם כהנא בילה בשכונה מרבית זמנו. ובמה לא טיפלו? בסליקים, באימונים, בארגון השמירה, גם בהורדת מעפילים בחוף הים. אלה - המעפילים - הוכנסו לעתים לבתי החברים, ואיש לא אמר צר לי המקום. הצורך להגיש עזרה לישובים אחרים היה ממש בדמם של בני השכונה. בעת המצור על גבעת-חיים הופיע כהנא עם משאית והזעיק את אנשי השכונה. דרך שכונת ברנדיס הגיעו החברים לגבעת-חיים והוצבו מיד במערך השמירה.

"לכמה מקומות עבודה בחדרה, שבהם עובדים ערבים, באו מסיתים מסביבות טול-כרם ומכתבים בידיהם, שבהם נתבעים הערבים להפסיק את עבודתם. אתמול נפוצו שמועות בין הערבים, שכאילו נהרגו ערבים בסביבות חדרה וכרכור. המשטרה הכחישה אבל המצב בכל הסביבה היה מתוח. אוהלים רבים של פלאחים ערביים ובדואים הועתקו מסביבות המושבה לכפרים הערבים. כן נפוצה שמועה כי שומר ערבי נהרג בפרדס של יהודי. בעל הפרדס הוצרך להביא את ה"הרוג" למשטרה כדי להוכיח כי השמועה כוזבת" (ידיעה שפורסמה בעתון בתאריך 22.4).

"אמש בשעה 11.00 נשמעו במושבה יריות. הן באו מצד צפונית-מערבית למושבה. משמר משטרה הגיע למקום ומצא כי נעלמים ירו אל צריף הנמצא בפרדס" (ידיעה מתאריך 22/4).

"דליקה גדולה בחדרה. מחסן אפא"י עלה באש. הנזק כדי 6000 לא"י" (דאר היום 3/5).

"השחתת פרדסים ושדות. בכפר ברנדיס (כ-1500 עץ), בעין החורש, בגבעת-עדה (דאר היום 28/5).

בי' בסיון (9/6), לאחר החבלות הגדולות במסילת הברזל באזור טול-כרם וקלקיליה, שגרמו להפסקה של מהלך הרכבות ולמסירת השמירה על קווי המסילה לנוטרים יהודים, נרצח יהודה נויסנובסקי, שטייל לתומו בין חדרה לכרכור.

יצחק גלזר, שומר עברי, נרצח ליד חדרה, בעמדו על משמרתו להגנת המושבה מצידה הדרומי" (דה"י 1.7).

ה מ ע פ י ל ם

נספרי חיליק מדור-חיים

אל יעדר ברשימת עפרון חטופה זו גם זכרם של אחינו ואחיותינו אשר העפילו לארץ, ובהעפילם נפלו חללים. מהם זכו לכך שגופותיהם מצאו את מנוחתם בארץ משאת נפשם, בין קברות אחיהם; מהם ניספו בלב ים ובדרכים לא דרכים וציון על קברם אין וגם שמותיהם ואף מספרם אינם ידועים. ביניהם: יחיאל גולדשטט, בן ה'19, שהמות חטפו בתחנית האניה, קבור בערמת הפחם, מאכס קיקולר, בן ה'18, שיצא מגרמניה בקיץ תרצ"ו ברגל לארץ-ישראל ונרצח בעבר-הירדן, נתן שרק, בן 27, שנמצא פצוע פצעי מות בין גבתון ושכונת מרמורק ביום 28.9.1939, צפורה לויט, אשה צעירה בת 29, שחלתה בחדשי טלטוליה של אניית המעפילים, "טיגר היל" וגויתה הורדה ימה, יונה שימשילביץ, בת 26 מצאה מנוחתה בבית הקברות החדש בתל-אביב, ליד חלליהם של המעפילים צבי פינר, בן 27 וד"ר רוברט שניידר, בן ה'31. אברהם רובינר מת בבית-החולים בצפת בשחפת, לאחר שטולטל 5 ירחים בלב ים בתנאים בלתי-אנושיים.

חוברת זו היא נסיון ראשון לקבוע את נתיב היגונים בין קברות חללינו במאורעות. השמות הקצרה שהיתה בידנו לעריכת החוברת גרמה לאין ספק לשגגות בחומר הנתון. — ורב החסר. המזכירות הארצית של "כפר הישוב" תחזיק טובה לכל אלה, אשר יראו לחובתם להעמידנו, עם קריאת החוברת, על כל הטעון תיקון ומלוי.

בשלהי קיץ תרצ"ח, שנתיים ומחצה מיום פרוץ המאורעות, כשאנשי הכפר ושכונות הספר כדעו תחת סבלם, בימים אכזריים, כשעשרות עובדים תמימים, זקנים ועוללים ניספו בפצצה ובמוקש, בימים אפלים, כשהמוני החושבים בערים תעו במבוך היאוש — באחד הימים האלה נוסד "כפר-הישוב".

יום "עצרת הישוב", יום ההתנדבות הגדול, כשאלפי צעירים הציעו את שרותם להגנת הכפר והספר, כשרבבות עמדו בתורים ארוכים והתפרקו את זהבם — יום זה ישאר כתאריך של אור בחיי הישוב. תמונתה של הישישה העניה, המוסרת להגנת העם את רכושה היחיד — את פמוטי השבת שלה — יחרת לנצח באגדת העם השואף לתחיה.

יום כ"ז בניסן איננו יום אבל לעמנו, אלא יום זכרון גבורה. ביום זה נעלה על ראש מפעלנו את זכר אלה אשר ניספו בלא עת, איש על משמר כהונתו.

עלינו מסרו את נפשם ועל עתידה של האומה. דמם שריוה את הארץ הוסיף יקר לאדמה זו היחידה והיקרה לנו בעולם. בדמיהם אנו חיים. את מצותם נשמור ובדרכם נלך.

מקברות הקדושים נשאב את הכח לליכוד העם, לביצור העמדות, לעמידה איתנה, לקידום הבנין.

תלי חללינו בארץ

הגליל העליון

חולתה

אהרן לוביאנוב
כז, 21, בקב' חולתה, י"ב בטבת צ"ח

חניתא

יחזקאל מונצ'יק
כז, 25, בחניתא, כ"א באייר צ"ח
אריה לוסקו
כז, 21, בחניתא, ט' בסיוון צ"ח

כפר גלעדי

חיים צפורי
כז, 34, במשמר הירדן, ב' בתמוז צ"ח
רב זגורי
כז, 27, בכפר גלעדי, כ"ב בתשרי צ"ח
אריה רחמן
כז, 32, ביסוד המעלה, כ"ה בתשרי צ"ח

לוד גדר התיל בצפון

אלימלך בן נפתלי רוניק
כז, 23, ע"י התיל בצפון, כ"ה בסיוון צ"ח

נהריה

דוד בן-גאון (קורט בנגן)
כז, 23, בררר, חניתא-באסה, ט"ו בניסן צ"ח

אלזה דוד

כז, 51, בחיפה, י"ט בטבת צ"ח

צפת

אברהם בן יוסף מזרחי
כז, 35, בכביש צפת-טבריה-נצרת, ג' בתמוז צ"ח

אלתר בן יעקביעקב אונגר

כז, 36, בצפת, כ"ה באב צ"ו

יפה בת אלתר אונגר

כז, 9, בצפת, כ"ה באב צ"ו

חנה בת אלתר אונגר

כז, 7, בצפת, כ"ה באב צ"ו

יעקב-אברהם בן אלתר אונגר

כז, 6, בצפת, כ"ה באב צ"ו

נפתלי-צבי בן דוד סגל

כז, 37, ע"י צפת כ"ה באדר ב' צ"ח

ברוך-דוד בן צבי סגל

כז, 12, ע"י צפת, כ"ה באדר ב' צ"ח

צפורה בת משה כהנא

כז, 47, ע"י צפת, כ"ה באדר ב' צ"ח

פשה (בתיה) בת זוסיא בריל

כז, 70, ע"י צפת, כ"ה באדר ב' צ"ח

יזכור

עם ישראל את הנשמות הטהורות
של בניו ובנותיו חללי ימי המסה והגבורה
אשר חרפו את נפשם
על כבוד ישראל על ארמת ישראל
ועל גאולת ישראל
ואשר נרצחו מן המארב ומן המחתרת לאור היום
ובאישון ליל בראש חוצות ובררכים ובמשכנות
שלום בפעלם ובמלאכתם בעסקם בתורה ובעמדם
בתפילה בהעפילם לעלות מן הגולה אל ארצם
ואליה לא באו
יזכור ישראל ויתברך בזרעו
ויאבל על הדרת הזקנה ועל זיו העלומים
ועל תומת הילדות ועל חמדת הגבורה
אשר נספו במערכה
אל ישקוט ואל ינחם ואל יפוג האבל עד בוא יום
בו ישוב ישראל וגאל ארמתו השרורה

יום זכרון גבורה

חוברת קטנה זו — אין תעודתה לגלול את כל פרשת האימים
והגבורה של ארבע שנות הדמים בארץ, אלא לשמש מורה-דרך
קצר אל תלי קברות קדושינו המפורים בכל הארץ, מגבול הנגב
ועד נחלת-דן והרי חניתה.
סיור אבל קצר, אך כלום של אבל הוא? קברי קדושינו בארץ-
ישראל היו מאז ומעולם ועד היום הזה גם מקור תנחומים לעמנו,
מקור התעלות וגבורה.

ארבע שנים של מאורעות דמים בארץ, מאות תלי קברים
חדשים.
אך גם יום אחד לא שבת הנהג העברי בדרכים, גם יום אחד
לא נטש האכזר את שדהו והפועל את סדגו.
במשך ארבע שנים אלו תקענו יתדות חדשים בדרך גאולתנו,
חמשים וששה הכפרים, שהוקמו בחור ימי הלהבות, נמל תל-אביב,
הספנות העברית, מאות מפעלי הרושת חדשים, הישיגנו הצנועים
אך החשובים למדי בכיבוש האויר, אלפי נוטרים מאומנים בכל
הארץ — כל אלה הם סעיפי-ערך במאוננו.
ועל הכל רכשנו נכס יקר מאד, שאין ערוך ליקרו: הנוער
העברי הגדל בארץ, במשך ארבע שנים אלו גדל ובגר
מתנה צעיר בריא בגוף ובנפש, המוכן למסור את נפשו על קדוש
שם האומה והמולדת.

אל מלא רחמים

שוכן במרומים המצא מנוחה נכונה על כנפי
השכינה במעלת קדושים וטהורים בזהר
הרקיע מזהירים את נשמת כל אחינו ואחיותינו
שנספנו בשנות הרמים תרצ"ו – ת"ש. בעל
הרחמים יסתירם בסתר כנפיו לעולמים ויצרור
בצרור החיים את נשמותיהם. די הוא נחלתם
ונינוחו בשלום על משכבכם ונאמר אמן.

ציור השער: א. לקס

דפוס ארץ-ישראל תל-אביב, רחוב הרכבת 6

ה ר י נ צ ר ת

כ פ ר ה ח ו ר ש

יוחנן בן וסטר פלישר
בן 21, ע"י כפר החורש, כ"ו בתמוז
צ"ח

חנוך בן קרול מ"ז
בן 23, בכפר החורש, א' בניסן צ"ו
שלמה נפני
בן 29, בכפר החורש, א' בניסן צ"ו

ע מ ק ז ב ו ל ו

רמת-יוחנן

אמציה בן פייבוש-משה כהן
בן 33, ע"י רמת-יוחנן, י"ד בתמוז
צ"ח

י ג ו ר

מרדכי בן יעקב פלדמן
בן 23, בגידה, כ"ו בחשירי צ"ו
צביה גורדון
בניגור, שבט צ"ח

ח י פ ה ו ה ש ו מ ר ו

ג כ ע ת - ע ר ה

יצחק בן חיים קומורניק
בן 24, בנבעת-עדה, י"א בתמוז צ"ח
שמעון מרגלית
בן 32, בנבעת-עדה, י"א בתמוז צ"ח

יצחק בן בנימין קרופיק
בן 18, בנבעת-עדה, כ"ד בסיון צ"ח
דוד בן אפרים אורבך
בן 18, בנבעת-עדה, כ"ד בסיון צ"ח
דוד בן משה פרגס
בן 24, בנבעת-עדה, כ"ד בסיון צ"ח
נעמי גורלברג
בן 30, בנבעת-עדה, י"א בתמוז צ"ח

גן-שמואל

יצחק בן אברהם גלייכר
בן 27, ע"י גן שמואל, י"ח בתמוז
צ"ח

ח ד ר ה

יצחק בן צבי גלזר
בן 32, בחדרה, י"א בתמוז צ"ו
אנשל בן דוד מוצ'ניס (קמחי)
בן 22, בכפר קאקון, כ"ו בתמוז צ"ו
יהודה בן דב ספיבק
בן 23, בדרד, נתניה-נבעת-חיים,
י"ד באלו צ"ו

מאיר בן שמעון בליסקנד
בן 31, ע"י כפרסבא, ג' באלו צ"ו
דוד בן סעדיה חמאמי
בן 55, ע"י חדרה, כ"ב בסבת צ"ו
הרצל נוביק
בן 33, ע"י פרדסי "מרז", י"ג
באב צ"ח

שמעון בן דב רוזנצוויג
בן 36, ע"י חדרה, כ"ח באלו צ"ח
נחום בן עזרא גינדי
בן 45, בנבול ח"א-יפו, כ"ה בסיון
צ"ח
שמעון מורחי
בן 33, ע"י חדרה, ד' באלו צ"ח

ח י פ ה

אסתר שיטריט
בן 48, בחיפה, י' בניסן צ"ו
קרל פלדברג
בן 43, בחיפה, ט' באייר צ"ו
דוד דומברובסקי
בן 20, בכנרת, י' בסיון צ"ו

ברוניה קולין

בן 25, יערות הכרמל, כ"ו באב צ"ו
מיכאל ויזל
בן 24, יערות הכרמל, כ"ו באב צ"ו
יוסף המרמן
בן 31, יערות הכרמל, כ"ו באב צ"ו
חיים שולרר
בן 50, יערות הכרמל, כ"ו באב צ"ו
יוסף לרס
בן 55, בבית-שאן, ט"ז אדר צ"ו

אליהו ויס
בן 23, ע"י נהלל, ג' בחשירי צ"ח
אלימלך גרומט
בן 18, בחיפה, ו' בסבת צ"ח
יהודה מגדלי
בן 50, בחיפה, כ"ו באדר ב' צ"ח

מרדכי בן יוסף בר
בן 22, ביערות הכרמל, כ"ח באדר
ב' צ"ח

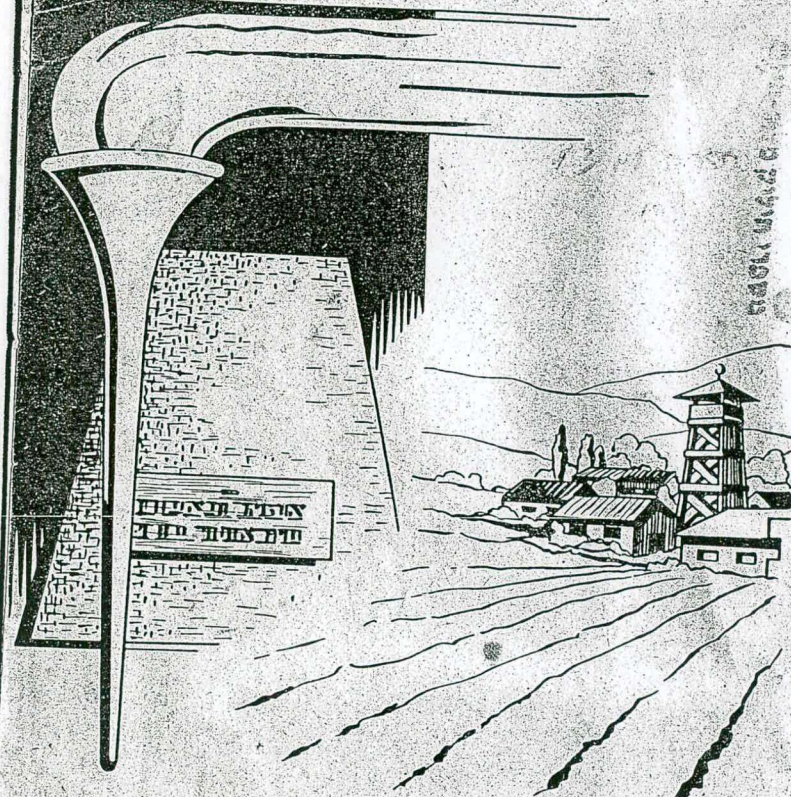
יצחק בן זלמן פטרנקר
בן 34, ע"י יגור, ו' בניסן צ"ח
יוסף בן אהרן רוטבלט
בן 21, דרד חניטה, ט"ז בניסן צ"ח
אברהם בן אהרן דניאלי
בן 24, דרד חניטה, ט"ז בניסן צ"ח

טוביה רוניה
בן 55, בחיפה, ו' בתמוז צ"ח
אברהם-אהרן טויסטר
בן 50, בחיפה, ו' בתמוז צ"ח
יוסף כהן
בן 75, בחיפה, ו' בתמוז צ"ח
מרדכי-ברוך אפרת
בן 35, בחיפה, ו' בתמוז צ"ח

לואי מדינז-אונזרח
כוח האש בסלון, בון

ימיון בן דב לוצאל
בן נחל פל

צבי גינדי בן-ארי ואלקס
בוסה, לואי

יום זכרון גבורה

כ"ז בניסן תרצ"ו - ת"ש

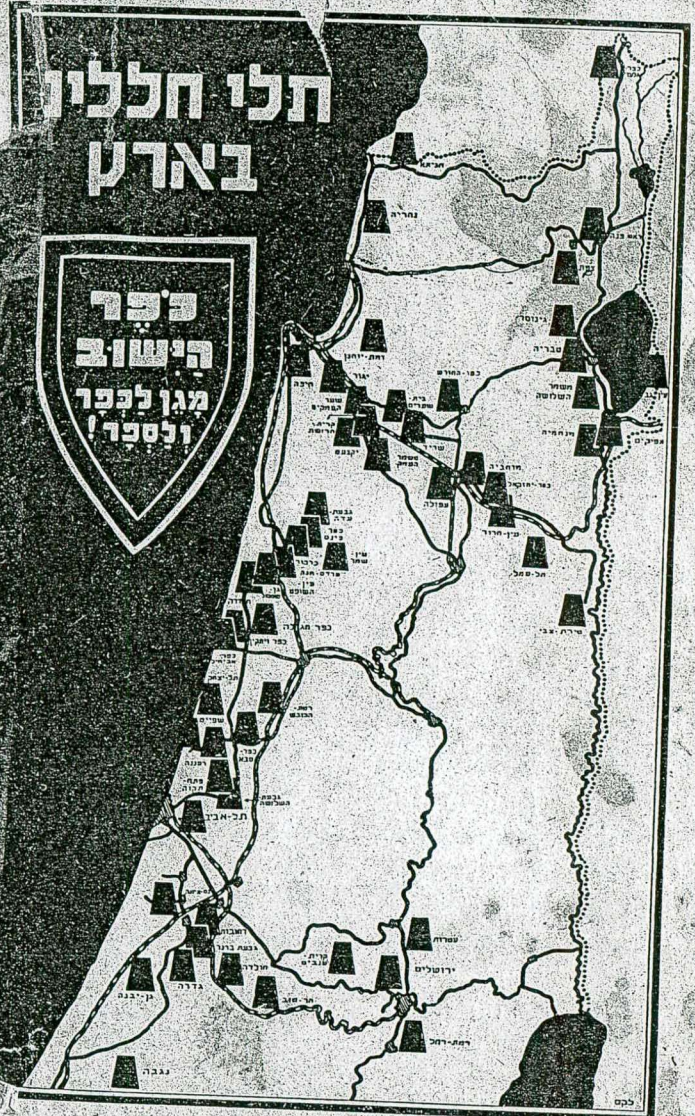
1936 - 1940

19/4/1936

הוצאת המזכירות הארצית של "כפר הישוב"

1940

תל חי חלליו בארץ

ירקאקון, ירו משם אל העגלה הראשונה. שומר, שנסע בעגלה, השיב ביריות מרובה צה"ל העגלה השניה למקום, ירו ביתר עוז. הנוסעים קפצו מהעגלה והשתטחו על האספלט וברחו. לקול היריות נזעקו הנוטרים מ"מרץ" א' ומצאו את **אנשל מוצ'י** ת, כשגופו מנוקב מכדורים. נראה שהוסיפו לירות בו גם לאחר שהומת". (דה"י 19.7). לינדנפלד נרצח בעמק חפר - בהובילו ירקות ממשקו לחדרה. ביום ה' (6.8) אחה"צ יתו בכרכרה מכפר חוגלה. בדרך נזדמן אבטובוס יהודי והאשה נסעה בו לחדרה. עבד ולינדנפלד לא הגיע למושבה. השומרים יצאו לחפשו. במרחק קילומטר אחד משכו בעמק שבין שתי הגבעות, מצאו את הכרכרה בלי הסוס. ליד הכרכרה היתה מוטי של הנרצח. לפי העקבות ניכר היה שברצח השתתפו שלושה ערבים. הם הכריחו לדלסטות מהדרך לתוך החולות מרחק של 100 מטר, הורידוהו בכוח מהכרכרה, והטילו עלה וירו בו מקרוב. (דה"י 7.8).

ג. יודה ספיבק נפצע במוקש בין גבעת חיים וחדרה. באותה מכונית היו 15 נוסעים ילדים ונשים הרות". (דה"י 3.9).

אלול תרצ"ז (1937) נרצחו בסביבות כרכור שני פועלים יהודים, טנקוס וסטנצקי. שני הגנה בגוש. סטנצקי היה אחד ממפקדי ההגנה האהודים בחדרה. בקרב החברים שרוות רבה. אותו יום אחה"צ, הגיע לחדרה באכוח המרכז - שאול מאירוב. הוא נפגש עם גוש, אשר פלד, ועם חברי המפקדה בכרכור והסביר להם כי משיקולים מדיניים יפעולות תגמול. אבל למחרת בבוקר נמצאו ליד כרכור שני ערבים הרוגים, ושנים הרוגים סמוך לחדרה. לאחר זמן הוברר, כי מעשה התגמול בחדרה בוצע ע"י האצ"ל, אבל בכרכור זבריהם של טנקוס וסטנצקי.

ההגנה הבינו, כי כדי לעמוד נגד התקפות מצד הכנופיות, יש להגיע אל מקושויות בקרב הכנופיות. היה צורך, איפוא, לעמוד על הארועים וההכנות במחנה הערבי. נה. ושימה בלתי אפשרית, שכן המחנה הערבי היה מפורד יותר מאשר במאורעו, ופעולות הכנופיות כווננו, לעתים נגד הערבים עצמם, נגד יסודות מתונים שבקרבם. נה" היתה זקוקה לקשרים נסתרים עם המחנה הערבי, לשירות ידיעת שירכו מידי היתה אחד המרכזים לקבלת הידיעות, שכן שכנה היתה למשולש, למרכז פעילותו שזערבי.

פעולותיו של שרות הידיעות (ה- ש"י) בהשגת ידיעות והפצתן לגורמים הנוגעים, יעיתעודות ודמויות" בהוצאת "המגן העברי". אחת התעודות - דין וחשבון של אחות, של ראש כנופיה מן הכפר עתיל (מזרחית לחדרה), שפעל בסביבות חדרה - הינה דוגמא ת הכנופיות, כגון זו של יוסוף אבדורה.

ראש כנופיה - חאלד שמו, בן עתיל (יוסף אבו דורה היה כינויו) - היה עגלון בחדרה ולא וכתוב. לאחר שנתמנה ראש כנופיה, ישב בקאקון ופעל באזור חדרה. שם הפלוגה שלו חאלד בן איל-ואליד, אזור החוף". מרכזו היה בקאקון, והיה נוהג לשלוח מספר מאנשיו ולערביי אנפיעאט כדי לברר אצלם את מצב העניינים בחדרה: אם ידוע להם על מארבים

כלשהם של יהודים או אנשי צבא בריטי. לאחר שקבל את המידע, היה עולה חאלד על סוסתו הלבנה ויוצא בראש אנשיו למאהל של אנפיעאט. שם היו סועדים ליבם עם אנשי נפיעאט, דנים עימם במצב וקובעים דרכי פעולה: מה להרוס, במי לפגוע, והיו דנים גם בפעולות נגד אחיהם הערבים - ממיי יש לגבות כספים ואת מי יש להעניש על מעשי בגידה ומלשינות.

להלן דין וחשבון על פעולות הכנופיה בתאריך דצמבר 1937:

"הלכנו לפרדסי חדרה לחבל בהם ולהרוס. שרפנו שני בתי אריזה מלאים בחבילות ארוזות... הלכו לנפיעאט כדי לחבל. בדרך - בעטה - מצאנו מכון מים ומוטור והרסנו אותו... נפגשנו במספר נוטרים והתנגשנו איתם..."

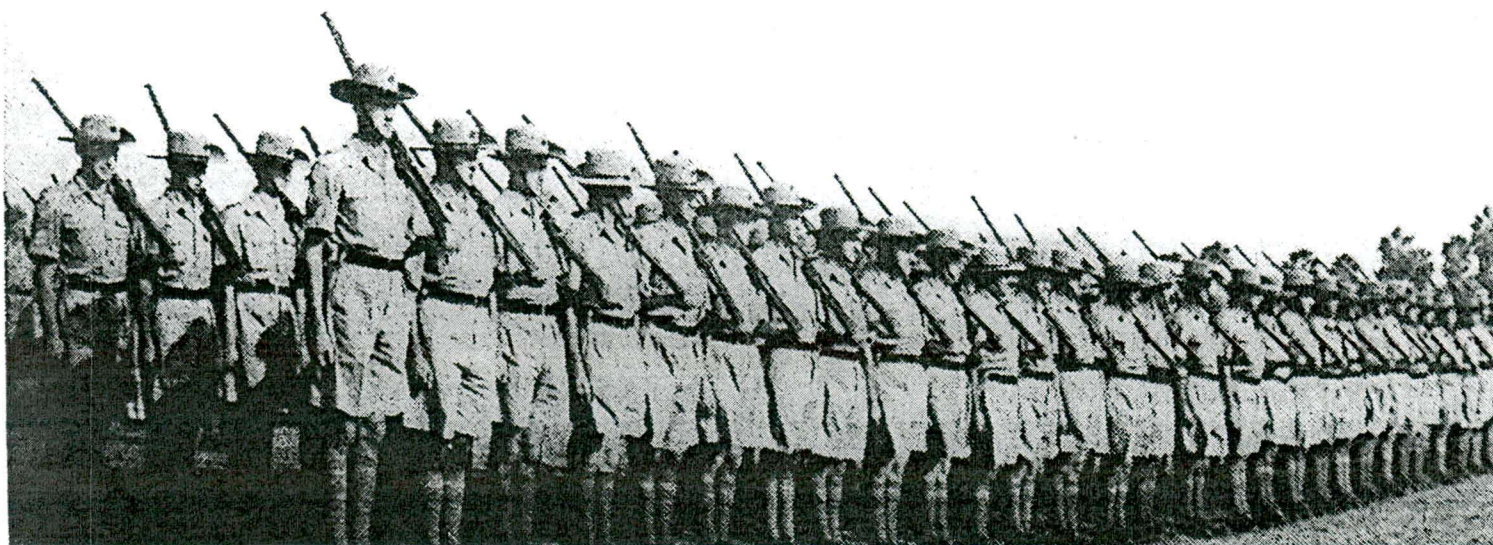
ראש כנופיה אחר, מסוכן נאוד, היה יוסוף חמדאן. הלה פעל תחילה תחת פיקודו של יוסוף אבו-דורה, אף השתתף עימו בחטיפתו של הקצין ליזרוביץ ומשפחתו מעתלית - מאורע שהסעיר את הישוב העברי כולו. אחר-כך קיים חמדאן כנופיה משלו, מצומצמת אך מאורגנת היטב, וכפה עליה משמעת צבאית חמורה. אנשי כפרו ואנשי כפרים נוספים בסביבה העלו לו מס קבוע. המשתמט מתשלום המס היה סופג מלקות בפומבי, לעיני בני הכפר. וכל אחד שהיה חשוד במסירת ידיעות למשטרה, היה מוצא להורג.

באותה תקופה פעל ארגון ההגנה בנושאי מודיעין באופן אינטנסיבי. ומספר על כך שמשון משבץ:

"בשנת 1936 שימשתי שומר רוכב בשדות חדרה. עזרא דנין קרא לי ובקשני לפעול בנושאי מודיעין. פעלתי באמצעות המוחתארים של הישובים באזור שהשתרע מחדרה ועד לגליל העליון המערבי. הסתייעתי גם בשומרי השדות. הייתי מעביר להם רשימת נושאים, שהיו מעניינים אותנו, והם היו פוקחים עיניים ומלקטים ידיעות. אחת לשבועיים הייתי עושה סבב בין הישובים ומקבל את המידע".

הפעילות כנגד הכנופיות הערביות היתה מגוונת. על דרך אחת מסויימת יעיד הסיפור הבא, על פח'רי-עבדול-האדי מהכפר ערבה (במשולש):

"יום אחד, ואני יושב אצל עזרא דנין", מספר שמשון משבץ, "והנה מופיע לביתו קצין אינטליג'נס בריטי (קצין מודיעין), מהחטיבה שישבה בכרכור, ומתנה לפני עזרא את כל צרותיו - שהנה בא ערבי בשם פח'רי-עבדול-האדי אל קצין המודיעין הבריטי בדמשק ומבקש ממנו שיחזיר אותו (את פח'רי) ארצה (לארץ ישראל), שכן אין לו כסף והוא נותר גם ללא מזון. הקצין הבריטי

אנש'ל מוצ'ני'ה (קמחי)

פועל בן 20 נפל חלל מכדורי מרצחים בחזרו מעבודה בפרדס

לבו והוא לא הספיק להוציא את הגה מפיו.

לרגל השעה המאוחרת הובלה הגורפה לחדריהם של ביהח"ו, "הר"ח". הלילה היה הערב (מוצ"ש) כ-7.30. מודעות אבל גדולות בדבר ההתנקשות השפלה והאסון מורסמו מטעם המועצה המקומית של הדרה ומועצת הפועלים. האספה הפומבית של ההסתדרות בעניני המועצה המקומית, הצגות התולדות, נגינת הדרה וכו' בטלו לרגל האבד.

המונים החלו להתקהל ליד המיטרה בחדרה ובפיהם תביעה נמרצת מהאחרים אים לבטחון לגלות את עקבות המרצחים ולהכטיף הגנה מספיקה לפועלים העובדים בריחוק-מקום. התמרמרות וירצאת מהכלל נשמעה נגד הפרדסנים המעסיקים בתוך המושבה ובקרבתה עוד

כיום פועלים ערבים מהכפרים שמהם יוצאים מרצחים.

אנש'ל מוצ'ני'ה — יליד עיר אורני יאב (בסאראביה). בן למשפחה עשירה. מלאו לו רק 20 שנה. גמר גימנסיה. בא ארצה לפני 8 חודשים, לא המשיך בלימודים נכנס לעבודה חקלאית בחדרה. גר אצל אחיו במושב. התחנך בתנועת "הדרוניה". לפני שבוע קיבל מכתב מהוריו מחוץ לארץ, שיתחנך הביתה והם יאפשרו לו ללמוד רפואה. לא הסכים בשום אופן לחזור. ברצונו היה להכנס בארץ לבית-ספר צבאי ולהשתלב במסגרת זו. יש לו 2 אחים, 3 אחיות והרבה חברים וחברות בארץ. היה יעיל, גברת, גבר קומה ויפה הנמר.

חומר אינפואטי 148 (9) חברה

תומר עתונאי
ישראל שיון

מעמק הפר הודיעו על האסון לקצין המחוז י. צ'י'ני'ק והוא יחד עם הקצין טאטמאן יצאו למקום, לחקירה ראשונה. במקום הרצח נמצאו כדורים מלאים ותרמילים דיוקים מרובים נרמ-יום ואנפילים.

למקום הרצח יצאה מחדרה פלוגת משטרה נשש וחיללים עם מכונת יריה בראשות הקצין מיטלמאן, שם נפגשו עם י. צ'י'ני'ק, וכולם חזרו לחדרה בלילה השעה המאוחרת.

כל הילדה עמד משמר של נאפירים ליד העקבות שלא יטושטשו. לפנות בוקר נתקברו 2 ערבים למקום. כשפקדו עליהם לעמוד החלו לברוח. הנאפירים רדפו אחריהם ואסרו אותם. הם נמצאים במשמרת חרבת בית-לילד.

הבוקר השכם יצא קצין המחוז י. צ'י'ני'ק למקום הרצח וכעבור חצי שעה בא הקצין טטמאן עם צבא וכלב המש-טרה. הכלב הריח את העקבות, החל ללכת מורחה דרך המקשאות, עד שהגיע להרים אחרי מסילת הברזל. עם הכלב הלכו שוטרים אחדים וחלק מהצבא לעזרתם, על כל מקרה שלא יבוא נש-לחו עוד חיללים ואז המשיך הכלב את דרכו. הוא הגיע עד ביתו של אחד מחשודים אשר שמו ידוע לחקירה. הוא מכפר עתיל.

כפי שמוסדים השתתפו ברצח ארבעה ערבים — 2 מכפר עתיל ו-2 מידר אל-חסון. ישנם משוטטים כל הזמן בסבי-בה הם חשודים גם בגנולת הסוסים מ"מרין" והם היו כנראה גם היורים על "כפר הרואה" בשבוע שעבר. כפי שמוסרים לנו, נמצאים שמות כל המתנקשים בידי החוקרים.

הגופה הובאה למרפאת ר"ר קורין בחדרה, הוא עשה נתוח והוציא כמה כדורים מהגופה שהיתה נקובה בכדורה. הרופא קבע כי הנרצח מת במקום. אחד מכדורים נכנס דרך הצלע ופלה את

כיום ששי אחת-ע עטפה המושבה חדרה אבל: נרצח אחד מפועליה הצ-נועים והשקטים אנש'ל מוצ'ני'ק (סמח), בן 20. הוא נרצח בכדור מות, בחזרו לחדרה מעבודתו ב"מרין" ב-ליד הכפר הערבי קאקון. אחרי יום עבודה בהשקאת עצים צמאים באחד הפרדסים של "מרין".

ישגא קיר'נר, יושב במרין ב', שהיה עי יה לרצח, מסר לסופרנו פר-טים אלה:

כיום ו' ב-7.30 אה"צ יצאנו, ישנה חיתודים שהיו ב"מרין", ב-2 כדורות, בדרכנו הביתה לחדרה. בשערה הכר-ברת הראשונה — ישבה נסעתי אני ועוד שני חברים — כ-200 מטר מהחור-כה (כית עתיק בנוי אבנים) נורתה יריה אחת אלינו. הסתובבתי ועליתי ב-3 יריות מרובה ציד. כתשובה ליריות נורו ע"י המרצחים מן המארב 4 יריות ע"א קנעו. בנו כשהתקרבה הכדורה השנייה שגה היה גם אנש'ל מוצ'ני'ק, אז התורבת, הומטרה עליו אש גדולה. בידו אחז מנוסעי הכדורה — מנהל-

העבודה — היה רובה ציד. הנוסעים קפצו מן הכדורה; הסוס נכחל וברח. זה היה על האדמה וחללו. המספר הזה כל הזמן מאהדיו וראה ארבעה ערבים יוצאים מהחורבה. הם הלכו בשורה. קיר'נר ירה אליהם מרובות אך לא פגע. ארבעה הערבים ירו במה-פע-כיום, אח"כ התעכבו רגע ליד המקשה ושיוחחו עם האנשים שהיו שם וברחו בכיוון האהלים הנמצאים בקרבת מקום. לקול המישרוקית של קיר'נר והיריות המרובות הובילו הנאפירים של "מרין" א' שבאו במכונית משא. כשגישו למ-קום מוצאו רק 2 פועלים נחלים ואחר-חסר. הנאפירים התקברו מיד לחורבת לידר אליה. לא נשמעה משם נ-שובה. התחילו לחפש את הפועל ה-1 — ומצאו את אנש'ל מוצ'ני'ק בת בצדו הדרך. הרוצחים שהשיגו אותו ממרחק לאדבר לא הסתפקו בכדור אחד אלא ירו בו עוד 4 כדורים. החברים אספו את הגופה אל המכונית ובאו לחדרה.

1928-1934

שליח יליד

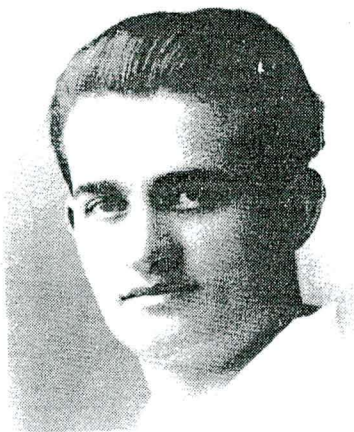
16

קמינצקי (סגל) לאה

בת אברהם ורבקה.

נולדה בפולין בשנת 1922. עלתה ארצה בשנת 1925.
הצטרפה ל-"הגנה" בשנת 1938. שירתה בקשר עד שנת 1946.

קמחי (מוצניק) אנשל

בן דוד וגולדה

נולד ברומניה (בסרביה) בשנת 1914. עלה ארצה בשנת 1935.
הצטרף ל-"הגנה" בחדרה בשנת 1936. נרצח במאורעות 1936 (כ"ז בתמוז תרצ"ו) ע"י חדרה.

קנדל צביה

בת צבי וחייה ווינשטיין.

נולדה ברומניה בשנת 1915. עלתה ארצה בשנת 1936. הצטרפה ל-"הגנה" בשנת 1937.

קנדל יצחק

בן שאול וזהבה

נולד ברומניה בשנת 1912. עלה ארצה בשנת 1933.
הצטרף ל-"הגנה" בשנת 1934.

3.00 1.00

V

ללדים:

בית מדרש אחרים.

פנילות באגון

[illegible]

הנבי מצהיר שהפרטים שמסרתי הם נכונים, ומבקש לקבלני כחבר בארגון חברי ההגנה בישראל. אני מקבל עליו לקיים את החלטות מוסדות הארגון.

חתימה 2 מוסר בן 3/3 1977

תאריך . . .

החלטות ועדת החברות:

..... חתל מה

תאריך

חַתָּל מֶה

הערות משרדיות:

הלוית אנשל קמחי

יחד עם שמירת הרכוש ישמרו גם על הנפש, על נפש הפועל, ויתנו אפשרות של הנגה מספקת. "רכוש אפשר להחזיר תמיד, לא כן נפש האדם".

לפני הארון נשאו שתי חברות זר פרחים גדולים. הלוויה עברה בסדר. נוכחו אלפי אנשים.

הקידת הרצח נמשכת במרץ רב. כפי ששמענו נאסרו אתמול המשה ערבים השודים ברצח. בעל הבית, שאלין הגיע כלב הנישויש ר' תוספת הערב) נעלם.

דום. כמחאה אליה נגד התנהגות פירסונים רבים. ישעור בזמים אלה מעי מיקים הם ערבים כפרסיהם ובמשיקיהם ונורמים לחוסר בטחון במושב, לא עמדו נושאי הארון ולא רצו לשמוע הספרים על יד המועצה המקומית, והם שיכו דרכם עד בית הפועלים.

הח' א. ל. שושני שהספיד בשם צבוע הפועלים תבע מהצבור הכללה וגבורה נפשית, לא להגרר אחרי ההרדשות ולהמשיך בעבודה הבנין. דרש מנותני העבודה ומיתר הגורמים, כי

בליל שבת ובמשך כל יום אתמול עמדה משמרת על יד- גופת הנרצח, מבני עירו הנמצאים בחדרה וחברי אגודת פועלי העץ, שאחיו חבר בה. במצו"ש כ-8 נסגרו כל החנויות, בתי האוכל ובתי המסחר. המושבה על כל שדרותיה וחוגיה יצאה ללוות למנוחות עולם את הקרן השני שחדרה גתנה. הלוויה החלה ב-8.30 בהספד הרב המקומי על יד הדר המתים. משם עברה הלוויה ובראשה האה השכול, על יד בית המועצה המקומית עמדה הלוויה

סוללים חלק הכביש

אבן-יהודה - חדרה

היום מתחדשת העבודה בכביש הצ-פון. ייסלס החלק מאבן-יהודה עד חדרה. יעברו גם ממתיישבי עמק-הפר. 20 ומאבן-יהודה 20. מנתניה ואילך

שוב חבלה במסילת-הברזל

היפה החולבת ללוד. 2 רכבות מלאות צבא מהגדוד החדש שבא ממאלטח מחכות בתחנת חדרה, ללא דרך, פוצצו את החורבה

השלטונות פוצצו את החורבה שמי מנה ירו, ביום ו' אחה"צ על הפועלים שחזרו לחדרה, או נרצח אנשל קמחי.

סופרנו בחדרה מודיע: מוסרים, כי בשעות הלילה חודרו כמה פסים ממסילת הברזל בין טול-כרם לחדרה, קרון המשמר שעבר לבדוק את המסילה בלילה ירד מעל הפסים. לא נזרם שום אסון. עד הצהרים לא הגיעו לחדרה לא הרכבת מת"א ולא רכבת

ההפרעה במהלך הרכבות אתמול

כל יום המש רכבות לצפון ולדרום. עם החמרת המצב התחילו ללכת 3 רכבות מופצה ליד ורכבת אחת המגיעה רק עד חדרה, ומשם חזרה. אתמול הצליחה רק רכבת אחת להגיע מת"א לחיפה ובאיהוד של 7 שעות.

הוספות דערב של העתונים העבריים לא הגיעו בכלל לצפון.

למרבית הדין לשיטת הממשלה בדרך כיום השמים עובדה, שכתליון שלם של צבא, אשר הגיע אתמול לארץ, ונסע הבוקר בשתי רכבות לסרפנדה, נעצר בתחנת הרכבת בחדרה למשך כמה שעות לרגל חוסר ההכנה...

הרכבת הראשונה שהיתה צריכה להגיע אתמול ב-9 בבוקר לחדרה הועדה רק ב-4.20 אחה"צ, כנלל החבלה במסילת הברזל ליד קאסון. רכבת זו הביאה את עתוני הבוקר. הרכבת הזאת חוברה לרכבת השנייה במלכרם, היוצאת מת"א ב-10 בבוקר, ונוסעי שתי הרכבות באו באי-חור של 7 שעות שלמות.

הסבל של נוסעי הרכבות האלה היה רב. הנוסעים שנסעו הבוקר מהצפון ברכבת הראשונה לת"א, הכו בבנימין נח לפני הדרך. אחה"צ הגיעה הרכבת השנייה מחיפה ושתיהן יחד יצאו לדרום. לפני המאורעות היו נוסעות

אנשיל (אשר) קמחי

בן 22. פועל. יליד ביסראביה (אורנייב). חניך תנועת "גורדו" נידה, נשא נפשו לחיי עבודה בארץ ישראל.

עלה לארץ ב־1935 ופנה לעבודה חקלאית בחררה. נרצח ביריות מן המארב ליד הכפר מאקו, בחורו. לחררה מעבודתו בפרדסי הסביבה ביום ו' כ"ז בתמוז תרצ"ו (17 ביולי 1936).

*

הוא היה בן נאמן לעמו ולארצו. ביומנו מיום ד' בניסן תרפ"ט מוצא אני רשום בין השאר: "מתאהב אני שבדמי ונשמתי אנו על עמ". — והוא אז בן ארבע־עשרה. עברו שנים. הוא נשחקע ביעתים ראשו ורובו בתנועות נוער ציוניות. השפיע על חבריו בוגמנסיה ללכת אחריו, והם הלכו. היה בו משהו מהתוס המשיכני ורבים מחבריו העריכו זאת כראוי — אם אנשיל ב"גורדוניה", הרי שם גם מקומו אנו. עוד בהיותו ילד, רק זה התחיל לצרף את לאות — היה מכנס סביבו את חבריו בני גילו על הספה ליד התנור החם בימות החורף, והיה קורא לפניהם מדברי ימי ישראל, ובעיקר מאגדות הגבורה של עמנו בימי קדם.

בראש השנה שעברה זכה לעלות לארץ. מצב רוחו המרומם חלף חיש מהר בדרכו על ארמת המולדת. את לימודיו לא יכול היה להמשיך, ועבודה לא מצא. ושוב כשאני מדפדף ביומנו הגני מוצא, יום אחרי יום כמעט מלים כדברנות: "אין עבודה", "לא סודרתי כלשכה", "מצבדוח נורא", "ניזון בכל המובנים". הוא רואה ניצול, התנפחות, צעירים יהודים מתנועים בחוסר כל ומאות ערבים עובדים בפרדסים יהודים, ולוול מצד נותני עבודה יהודים להדישת עבודה לפועל יהודי. באותו הזמן שהוא רושם ביומנו "הגני מתנוון מבטלה", הוא מקבל מכתבים מההורים ומחברתו לחזור לחוגי־לארץ ויעזרו לו שם

ההר. אז יצאי המון יום באכנים. שבתי נפנע ול בלי הכרה שותת דם. ופני יותר קל. כשהביאו לי לשבתי נשברה עצם הרי לתוך המות. היתה הובליהו לבית־החולים פר בין חיים ומות. הם הגבורים האלמונים לדם ואין הם מבקשים המשיע־שרה השנים עברו ש יחד עם קבוצתו היה אל הכלים ועושה את סוף.

ד. א.

יעקב ישראלוב

בן . פועל. עבד במחצבה האמריקאית בדרך ירושלים. לא הרחק מבית ההבראה ארזה. יליד בוכארה. לאחר נהודים רבים 19 עם אשתו אביו חזקו ייות מן המארב כאבטור שחזרו לירושלים מעבר וז' (9 ביולי). מת מפצעיו צ"ו (17 ביולי 1936).

מנחם סטרליץ

בן 32. פועל. יליד ליטא. עלה לארץ עם הוריו ב־1904. נפצע מר פצצה במקד רה אסון בכפר סבא בכ"ז בתמוז (13 ביר כ"ז בתמוז תרצ"ו 17)

להמשיך בלימודיו, אך לא הוא יברח מהחיות. אחרי מאמצים נפשיים קשים מאד הוא מסתגל לכל מיני עבודות קשות ובחורו מהפרדס הגני שומע קודם את שריקתו העליונה ואחר כך רואה אני אותו שמח וטוב לב.

אחיו המתאבל ללא נחם

חיים קמחי

*

לפני שבועיים קיבלתי מכתב ממנו על מצבו בעבודה והסתגלותו אליה. וזה תכנון:

"שבועות על שבועות הסתובבתי ולא יכולתי להסתדר בעבודה. הייתי מדוכא מאד, כי לא ראיתי לפני כל סיכויים. חזרתי לחררה. לאחר שבועות של בטלה התחלתי לעבוד בפרדס ב־15 גרוש ליום. לא יכולתי להמשיך בפרדס זה, מצאתי מקום אחר ועבדתי בו רק עד פרוץ המאורעות. כי הפרדס נמצא ליד מאקו, כפר ערבי מסוכן. לאחר בטלה של שבועיים עברתי שוב פעם 14 יום בפרדס אחר. אחר כך עברתי לפרדס זה, בו אני עובד בהפסקות. כי גם הוא נמצא במקום מסוכן, אבל אני מקוה שאוכל להשתפר כדי מחיתו, אם רק אהיה בריא. הסתגלתי ופה לעבודה ואחת החלטתי: מוכרח אני לעבוד ולהתאמץ להיקלט בעבודה. עברתי את התקופה הקשה ביותר של הסתגלות לחיי העבודה וסבל בארץ. לאחר שנות בטלות וריקנות בגולה, עכשיו אין לי עוד פחד מעבודה. כי נתנסיתי כבר בעבודות הקשות ביותר בפרדס, ולא נסופתי. עתה עומדת לפני שאלה אחרת. חשובה מאד בשבילי ובודאי גם לאחרים: מהות העבודה ומטרתה. מהות חיי העובדים ודרכם. וזכות עודני מתלבט. אני עובד קשה וחוזר רצוף מהעבודה והייתי מאושר, אילו השעות המעטות של מרגוע היו עשירות בחכנו, מקנות שוו־משקל לחיי. הן בעבודה והן בסיפוק רוחני אחרי העבודה. וזאת לא מצאתי עדיין. יש לי חברים וחברות, אבל אין לי ענין בהם עד כדי שאוכל לבלות את זמני בחברתם ולשכות את סבל יום העבודה. לו היינו יחד, אנהנו החברים מאו, בלי יספק היה לנו טוב, רוצה אני לבוא אליך לחיפה לבמה זמן ונראה מה אפשר לעשות. מובן, כי

עתה כש על אפש ולא

קמחי, —

נשארים

הרצת בו

חדשים.

כי ב

החוט.

עבודתך

עפולה.

בה נהו

רחובות

לידיו.

מאו

החוט, ו

הלכה

פשמ.

מאו

החוט, ו

נהלל —

פצע נגו

הארוכה

המשטר

וכונתם,

את רוצו

אחד,

בשלוש

אשר "א

הערבי"

חיפה—

נבצו

להפסיק

הערבי,

שנים ו

המשטר

הזאת

עתי, כשמשתוללת החיה המוסתת, אין לחשוב על אפשרות הגשמת התכנית שלנו.
ולא נתגשמה התכנית.

מרדכי זיסרמן

*

— "אלמונים" הם המרצחים של אנשיל קמחי. — "המשטרה חוקרת". ה"אלמונים" נשארים אלמונים. גם זאת טעמנו. זוכרים אתם? הרצח בדרך חיפה-יגור מלפני חמש שנים וכמה חדשים. —

כי מאז הרצח בדרך חיפה-יגור, לא נפסק החוט. מנקודה עברית לנקודה עברית הלכו עקבותיהם: נהלל, בלפוריה, כפר-יחזקאל, עפולה, עין-חרוד — עד דרך עפולה-שול-כרם, בה נהרג חנו ונפצע פצעי-מוות דנפרג, עד רחובות יפו בהן טרף האספסוף כל יהודי שבא לידיו.

מאז הרצח בדרך חיפה-יגור, לא נפסק החוט, והסתהדרמים הלכה וגברה, הכנת-החיות הלכה ורחבה, פולחן-האלמות הלך והתפשט. —

מאז הרצח בדרך חיפה-יגור לא נפסק החוט, וללא עונש, — פרט למקרה אחד, מקרה נהלל — נעשו במשך חמש שנים ויותר מעשי פשע נגד היהודים בארץ הזאת — עד הרשימה הארוכה של הפרסים שנתפרסמה עלי-ידי המשטרה, חדשים ימים לאחר מעשי פשע, וכונתם, שלא נתמלאה, לעזור למשטרה למצוא את רוצחי היהודים במאורעות תרצ"ו, מהם רוצח אחד, אחד ויחיד, הועמד לפני כס המשפט בשלושת חדשים אלה, — עד רצח חדרה זה, אשר "אלמונים" ביצעו אותו. — זהו "המרד הערבי" בהשתלשלותו האמתית — מאז רצח חיפה-יגור עד רצח חדרה.

נבצר מאתנו מכל מקום כיום הזה — להפסיק את פולחן הדמים, בו חרוג החינוך הערבי, של הנוער ושל המבוגרים, זה חמש שנים ומעלה, אך בכל כוחנו נתקומם נגד המשטר אשר איפשר את ההשתלשלות האיומה הזאת שהביאה אותנו, שהביאה את הערבים

להמשיך בלימודי, אך לא הוא יברח מהחיות. אחרי מאמצים נפשיים קשים מאד הוא מסתגל לכל מיני עבודות קשות ובחורו מהפרדס הגני שומע קודם את שריקתו העליונה ואחר כך רואה אני אותו שמח וטוב לב.

אחיו המתאבל ללא נחם חיים קמחי

*

לפני שבועיים קיבלתי מכתב ממנו על מצבו בעבודה והסתגלותו אליה, וזה תכנו:

"שבועות על שבועות הסתובבתי ולא יכולתי להסתדר בעבודה. הייתי מדוכא מאד, כי לא ראיתי לפני כל סיכויים. חזרתי לחדרה, לאחר שבועות של בטלה התחלתי לעבוד בפרדס, ביום גרש ליום. לא יכולתי להמשיך בפרדס, זה מצאתי מקום אחר ועברתי בו רק עד פרוץ המאורעות, כי הפרדס נמצא ליד קאקו, כפר ערבי מסוכן. לאחר בטלה של שבועיים עברתי שוב פעם 14 יום בפרדס אחר, אחר כך עברתי לפרדס זה, בו אני עובד בהפסקות, כי גם הוא נמצא במקום מסוכן, אבל אני מקוה שאוכל להשתפר כדי מחיתי, אם רק אהיה בריא. הסתגלתי יפה לעבודה ואחת החלטתי: מוכרח אני לעבוד ולהתאמץ להיקלט בעבודה. עברתי את התקופה הקשה ביותר של הסתגלות לחיי העבודה וסבל בארץ, לאחר שנות בטלות וריקנות בגולה. עכשיו אין לי עוד פחד מעבודה, כי נתגשתי כבר בעבודות הקשות ביותר בפרדס, ולא נסופותי. עתה עומדת לפני שאלה אחרת, חשובה מאד בשבילי ובודאי גם לאחרים: מהות העבודה ומטרתה, מהות חיי העובדים ודרכם, זכות ערני מתלבט. אני עובד קשה וחוזר רצוף, מהעבודה והייתי מאושר, אילו השעות המעטות של מרגוע היו עשירות בתכנון, מקנות שוויון-משקל לחיי, הן בעבודה והן בסיפוק רוחני אחרי העבודה, וזאת לא מצאתי עדיין. יש לי חברים וחברות, אבל אין לי ענין בהם עד כדי שאוכל לבלות את זמני בחברתם ולשכוח את סבל יום העבודה. לו היינו יחד, אנחנו החברים מאז, בלי נספק היה לנו טוב. רוצה אני לבוא אליך לחיפה לבמה זמן ונראה מה אפשר לעשות. מוכן, כי

(אשר)

י

ועל ילד
(אורנייב).
ת "גורדו
נפשו לחי
יז ישראל.
הקלאית
יד הכפר
יז הסכיבה
(1936).

זמנו מיום
יז השאר:
מ"י. —
יום, הוא
עוד

ז ללכת
המשכנע
— "אם
אנו", עוד
לאות —
זל הספה
ה קורא
מאגדות

רצ. מצב
ל ארמת
להמשיך,
ז ביומנו
זרבות:
מצבירוח
ז ניצול,
וסר

ז ולוור
ז לפועל
ז "הנני
מהדורים
לו שם

ת"צ

לח/לח

43/36

מסדרי המוסד הצמחיים

נתניה

בתאריך 10.8.36

לכבוד

מר חיים קאחי

חברה.

א.נ.

המשנה למנהל מיום 6.8.36 הנני מודיע
ראשית כל את השתתבותי בצדדך הרבה אחיק צי.
הדגן בחקירה הנני אלוותך שמואצין נאסבת.
כיבוד לך במילא הכבוד אחי המנהל אבסח מיל
אשם המנהל תוא כרס. שות של שני השומים הרבה
ומודיע אשם המנהל ומונהל לך כן המנהל אבסח אחי
אם. אולם השומים צמח נאצאם הכמסיות ההחיות.
כאשר יתגלה מהם חשש אוביד לך.

הבא המנהל
צמח צ'צ'ק
קצין המנהל

מס' 507

"ואת האבן הזאת אשר שמת מצבה"

תרומות השתתף

הא' מיש קאח'י

סך 5.5 (חמש וחמש עשרה)

להקמת מצבת-עולם על קבר האחים הקדושים
שנפלו חלל במאורעות שנת תרצ"ו - תרצ"ז.

הנעדה להקמת המצבה
שע"י הוועדה המקומית חדרה.

20. MAY 1938

התכונות הכלליות של העובדים העברים בא"י
מועצת פועלי חדרה

מס' 373

הכנסה

מא"י	לא"י
10.000	
10.000	

נחבל מ
על חשבון
ע"י
1936
בס"ה ..

[Handwritten signature]

במלים

חדרה, יום

חתימת המועצת

חתימת המשלם

פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן

פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן
פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן
פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן

פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן
פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן

פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן
פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן
פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן
פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן
פֿע זיכטאלן זיכטאלן זיכטאלן

הערך והשיגה שנאחדה למאן בבר אולם השנה של רצח יוחי מרק.ד.

אם יוחי חלפה ^{בבר} מצינן המאורעות שבין ניצח מוחי והחיים בלוגים אדם האדם הוסיקם לידים ולעוד, - יין איפה זה שם

בזירה נבחרת המוצאות האלה חוס עקרה בנה גר על בנה מנהלה בר האבן שחיתותם בלוחי ב"ח טרם זמנה

אם יאמר אולי יסקול בנה במאור נשפט ^{מאור} הולכות ^{מאור} הולכות ^{מאור} אצורה לי שלי נחבצ במאור מוחב בבר הוב אבר על שפלתם
אולי מנקמות לבית הולכי מוחבי מוחבי חשב חשבתי חולי חולל הוב שפלתם לנפשות מוחי הולכות שמה
כך יין מוסק לא...

חולי מוחבי האבן לידים הרבי, יין נכבדה תלמות, - יין מוחבי הנני אומר שפי יניאם הנבחרת דברי אולי שחיתות

אם מה? אלה נבחרת? קטנה מאד. - אולי שפי של יין הולכות מוחבי אצורה אדם מוחי הולכות מוחבי אצורה אדם

כי יין הולכות מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

אולי יין מוחבי מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

אולי יין מוחבי מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

הולכות מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

אולי יין מוחבי מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

הולכות מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

אולי יין מוחבי מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

הולכות מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

אולי יין מוחבי מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

הולכות מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

אולי יין מוחבי מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

הולכות מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

אולי יין מוחבי מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

הולכות מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

אולי יין מוחבי מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם מוחבי אצורה אדם

DAVID BAR RAV HAY
ADVOCATE
Haifa, Hadar Hacarmel, Herzl Str. 32
Phone 783

المحامي دافيد بار راب هاي
شارع هرتسل ٣٢ هدار هكرمل حيفا
تلفون ٧٨٣

דוד בר רב האי
עורך-דין
חיפה, הדר הכרמל, רחוב הרצל 32
טלפון 783

חיפה, 19.10.37
ת.ד. 921 P. O. B.

לכבוד
מר מאיר-דוד מוצ'ניק
אורחיי
א.נ.

הנידון: פצויים בענין אנטשל מוצ'ניק ז"ל.

בזה הנני להודיע לכב' שקבלתי היום עבורו סך של 150

לירנת א"י.

בנו ח. קמחי דורש ממני שאני אמסור לו את הכסף, אולם אני

לא יכול לעשות את זה מבל' שאקבל מאת כב' הוראה מפורשת. אם יש

באמת ברצון כב' שאמסור את הכסף לבנו-אבקש אותו לכתוב לי באופן

מפורש וכמו כן שאחתי ימח' על מכתבו תאשר הקהלה או הרב המקומי.

אם יש ברצון כב' לתת לי הוצאה אחרת-אני, כמובן, עומד

לשרותו ואעשה בכסף הזה הכל מה שהוא יצוה.

ירשה לי בהודמנות הזאת עוד פעם להביע לו רגשי השתתפותי

באסון אשר קרה לו, בשיבת ציון ינוחם.

בכבוד רב

אחי היקר.

נפני כמה זמן אני הייתי חולה. עכשיו אני בריא ואני
העבתי כבר לבית הספר. כבר גמתי השליש איש לי
צולמים טובים. אני קורא ספרים עבריים בספרייה. את
הזמן החפשי אני מבלה עם חברותי. אוצלי כבר
נעשה חם, ואני משחקת החדר.

חנך

אני
חיים משה
אני

היה מלפני, הן הפך ונעם לי עם זוג תחת

אלן כדקט א צופים יורד מיר העמלן גמטק 4000 לי, מיר דפניאל גמל

העמלן ליונא זיי העמלן, העמלן העמלן, ועם צומען צור זינד בן העמלן

לעם נעמט א גראמלן מונטביל העמלן נעמט נא, פעה יעזר לעמלן העמלן

הצמח, - פערפעה מעל גמלן, נעמט לעם מעל העמלן העמלן, -

היה לעם מיר צומען אלן גמלן וליי, צומען גמלן חלילה גמלן לעם העמלן

נעמט יעזר לעם פעה גמלן גמלן, נעמט גמלן העמלן, - נעמט גמלן

פעה גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן

גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן

גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן

גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן

גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן

גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן

גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן

גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן

גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן

גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן גמלן

[illegible]

אברהם, 16 מרץ 1985

שלום רב חברים!

אני מכתובת בהתאמה לך את כל מה שיש לי. אני חושב לך
כל מה שכתבתי בעברות הקבועות. עכשיו הנה: אני חושב לך
את הרישומים (revisions) הקשורים בהם. עכשיו אני חושב לך
הספר החדש שלכם. מהלך העבודה עדיין חלקי ואין לי מה
לומר עם המבקרים. אבל אני מקווה שיהיה לי חלק אחר
התכנון המקריב. הנה מן המילים והכל לומר ולומר את
דבריו. אבל הרישום שלכם: למה מילה בקר סטודנטים official עם
דוחה (amendment) וגם הערה לשלח את שנה קודמת שיהיה כל מחלקה
עם המנהל, הציונים או גליליה. מלבד להעביר את המסמך
עם המנהל למנהל מנהל-ישראלי וגם אחרי להקדים amendment או להסיר
סכום מילה אחת בקטע שלם או יחסית מן הלבן לכתוב יתרון
הוא (הערה). עכשיו מילה ברורה לומר לך עדיין חלקי חלקי חלקי:
אם אני לא מילה ולא מילה את שנה קודמת זהו המסמך החדש (amendment)
מלבד המילה. למה? לא יכלים למסור לי מכלום בתכנון או סכום
בחיים החדש? או מילה להקדים את שנה קודמת? חלקי חלקי
המסמך והמנהל (מנהל מנהל) בגן קונסטנטינסקי (אם) אני חושב לך
שהם הם המנהל מנהל להם ולרוב המנהל המנהל המנהל המנהל

Hôtel à Călimănești

Hôtel à Călimănești

חיים קמחי - מ/צ'יק

— ۲۵۲ —

$P_{12} \cap C_1 - f_{12}$

Palestina

מארכימ 12 מלאס 1935

שלום רב!

מנו חלש שבחתי כהר מתי מכרמא דם הבאדה מיון
ואבז מיון סבת דם האם הנלס. קייתי שאלו וכלום להטמט מלא.
סארמתי הן בשביל הכנתי מתקפן לאמת ולזו עשיתי דא כלום
מטמס חלש כסל כפי שמני מתמח לי הדוג האבז ימים מא פחתי
מסז מרעה. הדבר הכי החטא שלי נתיק לני אגמלוי גלא מיון
ממלא מתי מחיתי הרממתי חפש ממח ולי לנפול למטא כהר מיון
היומם הטלבים נעלמו ונקחת מתי הרבה כסל גא בלתי ובלתי.
הרבה ברניו קצין גא דם אנמס איתקצקני מיון לנפול. - מרעה
בסבולק הלא צרכים להביא ומני למשל חסיתי לקחת דא 2-3
מרבובים (מרעה טא דאלה 21-2000 נצו) וממח למכרם מפני
שלא עומם להדגור כסל מלא מתי דתה הלדו האל כאל כלום
פב מני צרוק לשלם בוד לירד ספולני וממח הלירד זריכה
יתר נעאכה. זכמל חווס, האמס מני שמין כסל שטבול 3-4 מרבובים
וממח וממח ממח לקחת קלא מלא וכלום להדגור מרבובים
נפנס שוט בהתי. יש כמה מסבאות מרבובים. דרך כל מרעה
הא דג למולק לזא. מרעה כהר ממח לזא ומכרזי ממי וטמפסחתי
(תמננין ותננה תבלי) למכר מרבובים כמלד במחור בפון ביותי לקוח
א מרבובים כמלד במקום 2 מרבובים שזרכים לבאזיא ומיבס כסל שסס
כתבת להביא יק כהר ממח. ממח שאלתי ותננה תבלי ממי וכלום
למכר ממח כהר טאל נעלני במחור הפון שמולי כהר לקחת דא כהר
כהר למכר מלא. הכל מלאן לקחת חסבול של כסל. אכן דנה: להביא
מרבובים ושנים (לממח מלא) אכר נאסללי וכלום למכר מותם במחור טאל?
דנה תבלי מני לי דא האמתי לקחת הנמורה? בתמלתי שלם מנילי

צאצא

!p m e-De

[illegible]

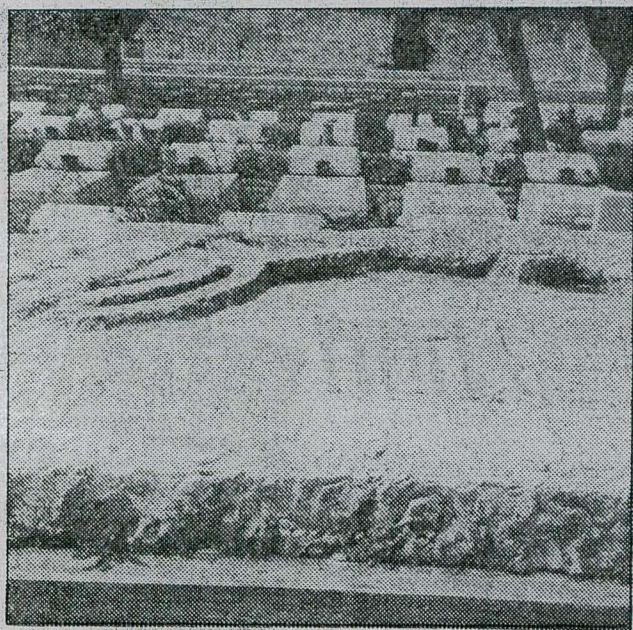
8-7-1956

ביום ראשון כ"ט תמוז תשס"ז 8 ביולי 1956
עשרים שנה לנבילת יקירנו

אונעויל בן דוד מוצניק הי"ד

במאורעות הדמים בארץ בשנת תרצ"ו
עולי אהריוב (בסרכיה) קרובים. חברים. ומוקירי שמו
מתאספים בבנין י"ד - לבנים בחדרה בשעות 3-4.30 אחריצ
להתייחד עם זכרו
ועולים משם על קברו בבית העלמין המקומי להזכרת נשמתו.
המשפחה המתאבלת

100 שנה לחדרה

קבר אחים לחללי המאורעות

קבר אחים מתקופת הפרעות

אחד הקברים היותר מיוחדים בבית העלמין בחדרה הוא לזכרם של ארבעת החללים הראשונים של מאורעות 1936, או כפי שהם מכונים כיום - ימי האינתיפאדה הראשונים. כותרות העיתונים מאותה תקופה ועקו באותיות של קירוש לבנה על הרצח וקבר האחים. חדרה היתה מוקפת באותה עת במספר כפרים ערבים עוינים, שהיו תחת שליטתו של האמיר אל חוסיני מירושלם, שהתארגנו במסגרת התנועה הלאומית המוסלמית נגד ההתיישבות העירונית ע"י ביצוע מספר מעשי רצח.

ביולי 1936 נרצח אנשל מוצניק (קמחי) בן 20, כשחזר מעבודתו בפרדס. הקורבן השני היה יצחק בלזר בן ה-32, שומר בפרדסי עתא, שהותקף ע"י כנופיית ערבים. בספטמבר 1936 כרתה חדרה את הקבר השלישי ליהודה ספיבק בן ה-23, שעלה עם רכבו על מוקש בדרך לחדרה מעמק חפר.

ההרוג הרביעי, דוד חממי, נפגע מפורעים ערביים והוכה עד מוות באלות. כמה ימים גסס האיש, שהיה מראשוני שכונת נח' ליאל עד שהחזיר נמשתו לבורא. דוד חממי ז"ל היה סבא של רותי, מי שנשואה כיום לרא"ע נחמיה להב.

לאחר הרצחם ברם קר של ארבעת תושבי חדרה, נזעקה חברת ההגנה, בתיה לישנסקי, ועזרה בהקמת קבר האחים בבית העלמין, קבר מיוחד עם תכרית של מנורה. חבל שקבר זה, בדומה לכמה אתרים של ראשוני חדרה, עומד מוזנח כאילו נשתכח. אולי עכשיו, במלאת לחדרה מאה שנה, יהיה מי שידאג לנקות את המקום ואולי גם לחדש את הכתוב על מצבת האבן הענקית. (המידע ההסטורי ניתן ע"י המרכז להכרת הסביבה).

ארנה בר

1991

הנה בית הילדים
החדש בברוקלין
הוא יפה מאד
והילדים אוהבים
לשחק שם מאד
אולי תבקר שם
אחד יום

Le palais de la Jeunesse Roumaine - Bucarest.

הנה בית הילדים
החדש בברוקלין
הוא יפה מאד
והילדים אוהבים
לשחק שם מאד
אולי תבקר שם
אחד יום

Union Postale Universelle
ROUMANIE

Carte Postale

קבלת הארץ
מחנות
חוק ארץ (קמחי)
חברת ארץ-ישראל
Palestina

[illegible]

האם קראתם או שמעתם לאחרונה על אישה שנאשמה על שתקפה מינית גבר?

אני מחפשת בנרות ידיעה, ולו הקטנה ביותר שתעיד על מעשה של אישה בגבר - ולא מוצאת.

לעומת זאת, חדשות לבקרים, מתפרסמות במקומותינו ידיעות על גברים, יש צורך לציין, בכל הגילים, המעמדות והמגזרים, הפוגעים בנשים או עשו זאת בעבר וכעת הם מתפרסמות. שלא לדבר על מורשעים המשלמים את חובם לחברה - ואתם יודעים למי אני מתכוונת.

ומכיוון שהעיתון שלנו מגיע לידיהם של גמלאים, אנשים שכבר ראו וחוו דבר או שניים בחייהם, אני שואלת ביני לביני - מה היה בזמננו? נכון שעניינים שבינו לבין לא התפרסמו ברבים, ואם היו חריגות פה ושם היינו קוראים (בשקיקה) מהנהנים, ולרוב הייתה הבנה והשלמה שככה נהוג. מי שמע על תוקף מתפרט-מתנצל - מתוודה (הרבה לפני הווידיאו הטלוויזיוני המפורסם - זוכרים?) מכה על חטא וגם מכחיש...ידיעה שהתפרסמה באחד העיתונים על כתבת

צעירה (לא זו שגרמה לארי שביט להצטדק ולהתפטר), שהוטלה עליה משימה לראיין ידוען מפורסם. היא סיפרה שהוא לחץ לה את היד והמשיך ללטף את ידה בצורה שלא הייתה נעימה לה וגרמה לה לחשוב שכוונותיו אינן טהורות. נו, באמת! אולי היא לא מדייקת ולא סיפרה את כל האמת... אבל לעצם העניין.

הסטטיסטיקה אומרת שכל אישה חוותה אי שם בחייה נגיעה-רמיזה - קריצה - דיבור ואפילו תקיפה. אין יום בלי ידיעה חושפנית סנסציונית הקשורה ביחסים אסורים - והתקשורת חוגגת ומוכרת. **אני מפשפשת בזיכרונותי רבי השנים.** אכן, יום אחד שלחה אותי אימי לקנות נורות בחנות למוצרי חשמל, הישוב קטן כולם הכירו את כולם, והמוכר (זקן אשמאי) הציע לי לשבת על ברכיו. הייתי כבת שמונה, נמלטת כל עוד רוחי בי, נורות לא קניתי וגם לאימי לא סיפרתי (רק כעבור שנים). אז גם אני בסטטיסטיקה. כנראה שהעולם מתקדם ומשתנה אבל לא כן יצר האדם שהוא רע מנעוריו. התנ"ך משופע בסיפורי זימה וחטאים ויש גם עונשים...היום?

אין גיל לתוקפים למיניהם, זקנים שנעוריהם חלפו מזמן ונשארו להם רק זיכרונות של הימים ההם, גם בבתי אבות ישנם מקרים

של נגיעות ותקיפות (היום כל נגיעה עשויה להיחשב לתקיפה). לגברים האלה יש כינויים A dirty old man מכונה אדם כזה באנגלית. זקן אשמאי - בעברית אלו שמות שנתנו נשים לגברים (כך על פי הגוגל) וכיצד נקראת אישה שתוקפת גברים? אולי יש אי שם כדאת - היא תיקרא טורפת? נואפת. אין לי תשובה. הנשים הן חכמות יותר - לרוב אינן תוקפות פיזית - יש להן דרכים משלהן. **ושנהיה בריאים ונחיים בשלום - שני המינים.**

מצוקת האישפוז בארץ הוא נושא שעולה לכתורות לעיתים מזומנות. הנושא מדאיג את הציבור מצד אחד, וגם את צוות העובדים - הפרסונל מצד שני, שעובד תחת לחץ ועומס עבודה בתנאים קשים.

חוויית לאחרונה חוויה לא נעימה זו, באישפוז קצר של יומיים. חדרה כעיר מחוז אוכלוסייתה מעורבת, חיים בה ותיקים ומייסדי העיר, עולים מחבר העמים וארצות המזרח, תושבי ערים וכפרים ערביים שהינם חלק אינטגרלי של המחוז. אוכלוסייה הטרוגנית ומעורבת. מציאות זו באה לביטוי גם במחלקת האישפוז. בגלל העומס ולחץ העבודה אין לצוות אפשרות לאישי את חדר המחלקה בצורה שתאפשר לחולים "דו קיום" בתקופת האישפוז. וכך מצאתי את עצמי בחדר עם עוד 3 נשים, ערביה, אישה ממוצא אתיופי ואישה מחבר העמים לשעבר (וזו אינה תחילתה של בדיחה...) שאיני יודעת את שפתן, שגם אם רציתי לעזור להן לא הייתה לנו שפה משותפת. האם אין מקום למרות הלחץ, לכוון מעט את איוש חדר האישפוז? ולקחת בחשבון את רגשותיהם של המאושפדים ואת מצוקתם?

בסוף שנות הארבעים למדתי את מקצוע הסיעוד ועבדתי כאחות בבית חולים בלינסון. הקפדנו אז מאוד על איוש החדרים ועל התחשבות בצרכיהם של המטופלים. היינו מודעים למצוקותיהם מעצם אישפוזם. **חבל שהיום המציאות כה שונה...**

סיפורו של רחוב

את: י'צחק (צ'קה) זלדז'ניצר | ipzhk@bezeqint.net

רחוב פרנק

רחוב פרנק נמתח ממסילת הרכבת בצפונה של העיר, חוצה את רחוב דוד שמעוני (עליו סיפרנו בגיליון הקודם של "כיוון חדש") וממשיך דרומה עד למתחם בית הספר הרב-תחומי למדעים ואומנויות. העיר חדרה, שקראה לרחוב על שמו של ראש משפחת פרנק **הרב יהודה לייב פרנק**, נתנה כבוד למשפחה ממייסדי חדרה שנטעה שורשיה בעיר, ומפעל השימורים המשפחתי "פרי זה", הוקם בשטח המהווה היום את תחילתו של הרחוב. יהודה לייב פרנק, אשתו מלכה, וילדיהם: צבי פסח, זאב, תנחום, ינטה צפורה ופסיה. הם היו משפחת מייסדים שקבעה את מושבה בחדרה מראשית הקמתה. יהודה לייב נולד בעיירה קטנה ליד קובנה. והיה מזכיר "אגודת קובנה", וכיהן לאחר מכן אף כיו"ר האגודה, שהייתה אחת מארבע האגודות שהקימו את חדרה, ברוכשם את אדמות המושבה. בשנת תרנ"ב (1892) עלה לארץ והתיישב בחא'ן של חדרה. היה פעיל ציבור וכיהן כרב של חדרה כעשר שנים, בהתנדבות, שלא על מנת לקבל פרס. בנו, צבי פסח, כיהן כרב של ירושלים.

כאשר חלה יהודה לייב פרנק במחלת הקדחת, עלה לירושלים ושם נפטר בחודש אב תרע"ג (1913). משפחת פרנק הענפה משמרת את שלוחותיה בחדרה עד עצם היום הזה.

המשורר, הפזמונאי, הסופר והסטנדאפיסט יורם טהר לב כותב על האידש, בחרוזים:

"לפני שהידיש עומדת למות, אצטט פנינים לפני שילכו לאיבוד, כי ההבדל בין עברית לידיש, כמו בין יהודי לגוי שעושה קידוש (קידוש)."

לא שיש לנו משהו נגד העברית המגניבה, אך חסר לה משהו מן הרכות והענווה.

האם כלב יכול להחליף את הונט? האם לבריאאות יכול להחליף את זייט מיר געזונט? האם שקל יכול להחליף את פונט? ואם נמשיך באותו שוונג: האם אהבל יכול להחליף את גרובר יונג?

אז אל תנסו לשכנע שהידיש והעברית הן קרובות משפחה. העברית קרובה לידיש כמו שאני קרוב של איינשטיין - מיין בופה און זיין זיידה ליגן אין דער ערד ביידה (סבתי וסבו שוכבים יחדיו באדמה). כשהגענו לפגישה עם **אמה קושניר** במועדון דוברי האידש, קיבלה אותנו בפתח אישה יפה, מטופחת ושופעת אנרגיה, ששמחה מאוד והייתה מלאת התרגשות לבואנו. שיחתנו התנהלה בבליל של שפות: עברית, אידיש ורוסית.

אמה סיפרה לנו מקצת מקורות חייה. היא נולדה באוקראינה לפני 78 שנים. אביה נהרג במלחמת העולם השנייה. אחרי המלחמה היא עקרה למולדובה. למרות הקשיים שהערימו השלטונות להשתלבות בלימודים אקדמיים, לא התייאשה אמה ונסעה בגפה לסנט-פטסבורג, בה למדה הנדסת בנין. את בעלה הכירה בעת לימודיה, הם נישאו ונולדו להם שתי בנות, האחת רואת חשבון והשנייה לבורנטית. ב-1993 עלתה עם משפחתה לארץ. כיוון שלא הצליחה לעבוד במקצועה עסקה בטיפול בילדים. היום נהנית אמה, שהתאלמנה מבעלה, גם מארבעה נכדים.

מה אופי המועדון שבניהולך ואילו פעילויות מתקיימות בו?
"ב-1999 הוקם מועדון דוברי האידש בחדרה. יחד עם סגני נחמן רחמן ז"ל ומספר חברים נוספים ביקרנו במועדונים דומים ברחבי הארץ, כדי ללמוד את הנושא.

כיום, נפגשים אחת לשבוע כ-40 משתתפים, נשים וגברים, עולים ממדינות חבר העמים וישראלים ותיקים וילידי הארץ. קיים מיגוון פעילויות: הרצאות בתחומים שונים, טיולים, נסיעות להצגות ולקונצרטים וחוגים יחדיו את חגי ישראל. בימים הקרובים תבקר הקבוצה בבית התפוצות."

אמה קושניר ומועדון האידש

את: יוס וולדטיין וכתיה שרייבאן

אמה, המבצעת את עבודתה בהתלהבות ניכרת, היא בעלת כישרון מיוחד להביא לחיבור בין אנשים. בנוסף לניהול מועדון האידש מתנדבת אמה גם בייעוץ לקשיש במוסד לביטוח לאומי. היא זוכה להערכה רבה בקרב חוגים רבים בחדרה.

מאין המימון לפעולות?
"עיריית חדרה הקצתה את המקום המשמש כמועדון. מימון הפעולות מגיע ממשרד הקליטה (7,000 ₪ בשנה) ומתרומות שונות. כמובן שהייתי רוצה לקחת את הפעילות מספר צעדים קדימה, אך קשיים תקציביים כובלים את ידי."

אני שואפת לגייס מספר מתנדבים כדי שיגיעו לחברים פוטנציאליים נוספים, שאינם מגיעים אלינו מסיבות שונות. במבנה המועדון פועל גם מוזיאון אנרגיית הגיבורים בניהולו של יקיר חדרה **דוד זליבנסקי**. במוזיאון מוצגים כלי נשק, תמונות ואותות גבורה מהמלחמות בהן השתתפו יהודים.

פעילות חדשה מתקיימת במועדון: בכל יום ראשון בשבוע - חוג ללימוד האידש, למתחילים ולמתקדמים.

משיחתנו עם אמה הוברר לנו שהיא אישה מאוד אינטליגנטית ובעלת הבנה במוסיקה, בספרות ובתחומי תרבות נוספים. הבנו גם שהיא גאה מאוד על כי נפל בחלקה ניהול המועדון, שבניגוד לפתיח מביא לכך שהאידש היא שפה חיה, שתמשיך לחיות. גם הבנו שוינסטון צ'רצ'יל צדק באומרו: "זו לא התחלה של הסוף, זה אולי הסוף של ההתחלה."

"בילדותי", אומר המשתתף בריאיון ובכתובת כתבה זו, "צחקו הורי ז"ל על ניסיונותי לדבר באידש ואמרו: 'ער רעד יידיש אזוי וי א גוי' (הוא מדבר אידיש כמו גוי). אני לא נשארת חייב והשבתי להם: 'ווי מ'בעט זיך אויס אזוי שלאפט מען (כשם שהציעו מ'טתם כך י'שנו ש'נתם), דהיינו, אני מדבר כפי שלימדו אותי."

(הערה: כתיבת שם השפה באיות שונה נכונה. בעברית - אידיש ובאידיש - יידיש.)

חדרה
יחד עם אנשי חדרה
החברים למחלקת פנימי
ע"ה תשע"ה

HOT

חברת
ישראלית

אמצע הדרך - חדרה משדרת
הטלוויזיה הקהילתית של חדרה
אנו משדרים בערוץ הקהילתי 98 בהוט ויס
בימי שלישי בשעה 19:00 בימי שישי בשעה 17:30

שלום לכולם,
הכתבות שישודו במגזין ינואר 2017 (194)

- מחפשים חנייה**
כתבתם של שושי אובר ואלי חן
- כמו צועני - קליפ של אריה אורון**
- בכל זאת אינני מפחד**
כתבתם של דניאלה בניאס-רוזן וחיה גדיש
- טיול חברים לנחל חרמון**
קליפ של אלי חן ואריה אורון

צפיה נעימה

קו קשר - קו של תקווה

את: יפה וינקר | Yafa_24@netvision.net.il

מוגבלת שלא יצאה מן הבית. הייתי בשבילה הקשר עם העולם החיצוני. ליוויתי אותה מספר שנים. אחריה התבקשתי לטפל בעוד מישהו, אך אני שמעתי על הפרויקט קו קשר והגעתי לכאן. קיבל אותי מר צחי רון, שהיה האחראי אז.

רמונדה מנהלת היום את קו קשר, ולסיום מבקשת להדגיש:
"הקשיש יודע שכל אשר נאמר בשיחה הוא שמור ואין מדברים על זה עם אף אחד. כבוד האדם חשוב מאוד לנו. אמנם אנחנו מתעדים את השיחות כי חשוב מאוד שהמתנדב הבא שיקבל את הקשיש ידע להמשיך מהמקום בו הפסיק קודמו."

אימי זיכרונה לברכה דיברה על "קו קשר" אך לא ידעתי במה מדובר. היום אחרי שיחתי עם רמונדה אני מבינה למה אימא חיכתה בקוצר רוח לטלפון מהאנשים הנפלאים האלה.

רמונדה כהן, היא האחראית היום על "קו - קשר", ערוץ טלפוני של מתנדבים עם קשישים בודדים או מרותקים לבתיהם או כאלה שאינם מרבים לצאת מביתם, מופעל ע"י העמותה למען הקשיש בשיתוף אגף הרווחה בעיריית חדרה.

רמונדה מסבירה בהתלהבות על מטרת הפרויקט: "להיות אוזן קשבת, חבר טלפוני, חבר שהם מחכים לשמוע ממנו, חבר שפותחים את הלב בפניו."

רמונדה גמלאית כבר למעלה מעשר שנים: "עבדתי 42 שנה באותו המקום ולמדתי הרבה וכשיצאתי לגמלאות בשנת 2005 השאיפה שלי הייתה להתנדב בקהילה ולתרום את הידע שלי לעזור למי שזקוק. את הרצון הזה נאלצתי לדחות, כי בעלי חלה מאוד וסעדתיו אותו עד ליומי האחרון. את חלקי בהתנדבות בקהילה רציתי לתרום לקשישים. במהלך שנות עבודתי פגשתי גם את אוכלוסיית הקשישים וראיתי כמה התחום הזה מוזנח. אין לקבוצה הזו פה ורציתי להיות להם לפה. היו לי הצעות עבודה מאוד מפתות אך ההחלטה שלי הייתה מאוד ברורה את חלקי בעבודה סיימתי וכעת אני רוצה לתרום מן הניסיון והידע שלי בקהילה."

רמונדה נולדה במרוקו ב- 1946 ועלתה לארץ ב- 1956: "הגענו למעברת קקון באזור יד מרדכי", מספרת רמונדה. "יש לי זיכרונות מאוד נעימים משם, שם באמת הבנתי את המשמעות של קיבוץ גלויות. מן המעברה בקקון הגענו לבית אליעזר שבחדרה. סיימתי תיכון והחלטתי שאני רוצה להיות אחות. אני בוגרת בית ספר לאחיות בבית חולים 'הלל יפה'. התחלתי לעבוד בבית החולים 'שער מנשה', בית חולים פסיכיאטרי. עברתי כל השתלמות אפשרית ולבסוף ניהלתי את המחלקה הפתוחה לצעירים. ערכנו שם טיפולים כוללים למטופלים ולמשפחותיהם. תמיד נשאלתי איך את יכולה לעבוד בפסיכיאטריה. תשובתי הייתה, אם אתה אוהב את מה שאתה עושה ועושה את זאת עם כל הנשמה לא משנה איך קוראים למה שאתה עושה. זה המוטו שלי והוא מוביל אותי עד היום."

ואכן מדבריה ניכר שגם את התנדבותה בקו קשר היא אוהבת: "אני כבר כן שבע שנים ומרוצה מאוד ממה שאנחנו עושים כאן."

אל קו קשר הגיעה לאחר שפנתה ליחידה להתנדבות באגף הרווחה וביקשה "משימה" כהגדרתה: "קיבלתי להתנדב אצל אישה צעירה

כנסי לקרוב

את: פנינה שחק | Pnina12@gmail.com

סוס אחד נכנס לבר

את: דו"ר ארסמן

אתחיל בווידיאו, מעולם לא קראתי ספר פעמיים אך קרה הלא יאומן. מיד כשסיימתי לקרוא ספר זה אמרתי לעצמי, שאני חייבת לקרוא אותו שוב וזאת משום שהרגשתי שיש בסיפור יותר מרובד אחד ולא הצלחתי לרדת לעומקם של כל הרבדים. כשם הספר אפשר להבין שזו התחלה של בדיחה ואמנם הסיפור הוא על סטנדאפיסט המופיע במרתף בנתניה. ההופעה הולכת ומשתבשת, מתפוררת לעיני הקהל, בין אם הערב נשמט מידיו של הסטנדאפיסט, ובין אם תוכן להיות כזה. הקהל שבא לבלות ולצחוק נדהם לקבל הופעה מסוג אחר לגמרי. הצופים היו קמים והולכים או שורקים בוז אלמלא נמשכו כבחבלי קסם להציץ לגיהנום של אחר. הסטנדאפיסט דובלה, הפכפך מרתיע ומקסים, חושף בערב זה את השריטה של חייו, הבחירה המבעיתה והגורלית שנאלץ לעשות בין שתי נפשות קרובות. האמן נקרע בין חובתו לקהל לבין חובתו לעצמו. בדיחות מפולפלות מפלחות את האפיזודות הכי מעוררות חמלה, הזדהות ועצב. אחרי כשנתיים חזרתי וקראתי ספר זה שוב והנאתי הייתה מרובה, דברים רבים שלא שמתי לב אליהם בפעם הראשונה, הובהרו לי והבנתי את נפשו של הסטנדאפיסט המעונה.

אין ספק שגם הפעם אחרוג ממנהגי ואקרא ספר זה בשלישית. גרוסמן מגיע בספר זה לשיא חדש של כתיבה מופלאה, מלאת מתח ורגש עז. **ממליצה בחום!!!!**

לעבור את החורף בשלום

את: רחל ידלין | adishita93@gmail.com

החורף כבר כאן ואיתו גם הנגיפים, הגורמים למגוון תופעות שכיחות עולה בתקופת החורף. הנפוצות שבהן כוללות: **התקררות - הצטננות (נזלת, כאב ראש, כאב גרון, שיעול, חום והרגשה כללית רעה).**
דלקת גרון - דלקת שקדים שמלווה בנזלת, שיעול, וצרירות.
שפעה - מחלה נגיפית או זיהום ע"י חיידק הסטרפטוקוק, בה מופיעה עלייה בחום 38 מעלות ומעלה, כאב ראש נזלת שיעול כאב שרירים עייפות וחוסר תיאבון. המחלה עוברת מאדם לאדם ע"י הדבקה. שיעול של אדם חולה שפעת מכיל את הווירוס המתפזר באוויר ועלול להדביק אנשים בסביבה הקרובה, וכך לעיתים חולים מספר נפשות במשפחה בו זמנית. או ע"י מגע בחפצים של החולה שאדם אחר בא במגע עימם. בחורף קיימת עליה בצפיפות בני אדם שהם יחד בחללים סגורים, וכך עולה הסיכוי של הדבקה מאדם לאדם.

מה הם הטיפים העשויים להקל על תופעות המחלה?
העברת המחלה מתרחשת בעיקר ע"י הידיים. **יש לשמור על היגיינה אישית** לחיצת יד, ידידות של דלתות, נגיעה בחפצים המשמשים מספר אנשים. לכן יש ליטול ידיים בתדירות גבוהה. להתעטש לכפל המרפק ולא לכף היד ולא להעביר כמובן כלי אוכל מפה לפה.
חשוב לאכול נכון, אוכל מגוון במנות קטנות מספר פעמים ביום. מרק חורפי חם מסייע באספקת מינרלים, לשלב גם פרי וירקות ירוקים וכתומים, ופירות העונה, המכילים ויטמין C, שאינו מונע את המחלה אבל עשוי לקצר ולהקל על חומרתה (ניתן גם בכדורים). **לשמור על מאזן הנוזלים,** עד שצבע השתן בהיר, חשובה כמו כן פעילות מעיים מסודרת. **אכילה בחברה,** יחד עם הנכדים והמשפחה משפרת את התיאבון.

ביום שמש חשוב לצאת מן הבית ולספוג את קרני השמש. כמו כן חשוב להקפיד על איוורור החדר - הדירה - המשרד וכו'. שחייה כחצי שעה יומית (במקרה של יום גשום מומלץ ללכת בקניון, או באזור מקורה). מומלץ כמו כן להקפיד על שעות שינה 6-8 שעות ביממה. שינה מספקת מפחיתה מתח. דחק פיזי או נפשי משפיע אף הוא על המערכת החיסונית. יש לכן לבצע בדיקות תקופתיות בהוראת רופא המשפחה. וצורך חיוני נוסף - למצוא סיפוק משמעותי בחיים (לימודים, התנדבות, סיוע לבני המשפחה וכו').

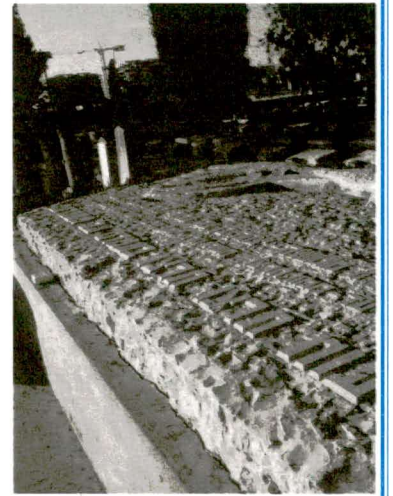
ביבליוגרפיה: סגן מנהל מחלקה פנימית ב' במרכז הרפואי ת"א. ורד עצמון משולם פסיכולוגית רפואית מרכז רפואי ת"א

מי מכיר? מי יודע?

את: יצחק (צ'קה) זלדצינער | ipzhk@bezeqint.net

נרצחים בני חדרה במאורעות 1936-1939 אנשל קמחי, יצחק גלזר, יהודה ספיבק, דוד חממי ז"ל

חדרה ידועה לאורך שנים, מאז היווסדה, בבניה, לוחמיה שהגנו על ביטחונם של תושביה, עזרו בכל מערכות ישראל ונפלו על הגנת המולדת וישוב מגוריהם. הפעם נספר על ארבעה מבניה של חדרה, שנרצחו על משמרתם בידי פורעים ערביים בעת מאורעות 1936-1939 ונקברו בקבר אחים בבית העלמין הישן של חדרה.

אנשל (מוצי'ניק) קמחי עבד כפועל בפרדסי חדרה, ונרצח ביריות ערבים ביום שני 18 ביולי 1936 בעת שחזר עם פועלים נוספים ממקום עבודתם בהשקיית פרדסי המושבה. בן 20 היה בנפלו.

יצחק בן צבי גלזר היה שומר המושבה ונרצח ביום 1.7.1937 ביריות מהמארב. היה זה בעת ששמר על הגבול הדרום-מזרחי של חדרה, כנראה על ידי פורעים ערביים שהגיעו מקאקון הסמוכה.

יהודה ספיבק היה נהג אוטובוס שהסיע נוסעים מחדרה לנתניה. בנסיעתו האחרונה עלה האוטובוס על מוקש והוא נפגע קשות. בכוחותיו האחרונים פתח את דלת האוטובוס ואיפשר לנוסעים לברוח החוצה. הוא עצמו מת מפצעיו ביום 6.9.1936.

דוד חממי (בן סעדה וסעדיה) היה תושב נחליאל, אב לשישה ילדים. עבד במחלקת הניקיון של המועצה המקומית חדרה. בעת עבודתו התנפלו עליו שלושה ערבים היכו אותו מכות רצח, והוא נפטר מפצעיו ביום 20.1.1937.

כל הארבעה נקברו בקבר אחים (למרות שנפטרו במועדים שונים) ונטמנו בבית העלמין הישן בחדרה (סמוך לחלקה הצבאית כיום). הם מונצחים בבית "יד לבנים" יחד עם כל בני חדרה שנפלו במערכות ישראל.

תודה לאדם קמחי שהביא בפני את המידע, ולמוזיאון החא'ן שהרחיב לי את הפרטים.

חדשות האינטרנט

את: יצחק (צ'קה) זלדצינער | ipzhk@bezeqint.net

מדורנו ממליץ הפעם על אתר אינטרנט מעניין במיוחד, היכול להשפיע על הרגלי התזונה הנכונה שלנו, תוך לימוד מעמיק על התכונות הנדרשות.

מדובר ב-רות"ם מכוני מחקר ותזונה מונעת:

WWW.rotem.org.il

מי שעומד בראש מכוני המחקר הוא פרופ' חיים גמליאל, חוקר סרטן בעל שם עולמי, מרצה פעיל באוניברסיטאות המובילות בעולם, ומומחה במחקרים רפואיים שנושאים תזונה מונעת ונכונה. הרפואה המונעת התכליתית היא לא "רפואה משלימה" ולא "רפואה אלטרנטיבית", אלא שיטה חדשנית של הרפואה הקונבנציונאלית המשלבת גם חזרה למקורות היהדות, התלמוד והרמב"ם.

האתר מעמיק ביותר, קריא וברור, ומעניין בתכנים המופיעים בו, וגם בתשובות לשאלות הפונים. מומלץ ביותר.

החברים אלן הקיש בחדרה
אליה בפהלה למ

טלמי כלן וכלן קט"ה

הסעות * אוטובוסים * מיניבוסים
טרנזיטים מפוארים וממוזגים
קשר אלחוטי, וידאו, טלוויזיה

רח' המסגר 22, אזה"ת חדרה
טל. 04-6341827

חי-אל סוכנות לביטוח (1988) בע"מ
מומחים לתכנון פנסיוני אישי, תנאים סוציאליים, פיננסים וביטוח

כל סוגי הביטוח

- משכנתאות
- השקעות
- ביטוחי רכב
- ביטוחי דירות

בתנאים מיוחדים.

השוואת מחירים בכל חברות הביטוח.
בחירת מסלול השקעה לפי צרכי הלקוח ומצב השוק.
ליווי צמוד במקרה של תאונה, כולל הכנת מסמכים לתביעה משפטית במידת הצורך.

רח' לה-גרדיה 5 ת"א 67613
טל. 03-6394815 פקס. 03-6888066
E-mail: chael@bezeqint.net

סוס אחד נכנס לבר

את: דו"ר ארנסט

אתחיל בווידי, מעולם לא קראתי ספר פעמיים אך קרה הלא יאומן. מיד כשסיימתי לקרוא ספר זה אמרתי לעצמי, שאני חייבת לקרוא אותו שוב וזאת משום שהרגשתי שיש בסיפור יותר מרובד אחד ולא הצלחתי לרדת לעומקם של כל הרבדים. כשם הספר אפשר להבין שזו התחלה של בדיחה ואמנם הסיפור הוא על סטנדאפיסט המופיע במרתף בנתניה. ההופעה הולכת ומשתבשת, מתפוררת לעיני הקהל, בין אם הערב נשמט מידי של הסטנדאפיסט, ובין אם תוכן להיות כזה. הקהל שבא לבלות ולצחוק נדהם לקבל הופעה מסוג אחר לגמרי. הצופים היו קמים והולכים או שורקים בוז אלמלא נמשכו כבחבלי קסם להציץ לליהינם של אחר. הסטנדאפיסט דובלה, הפכפך מרתיע ומקסים, חושף בערב זה את השריטה של חייו, הבחירה המבעיתה והגורלית שנאלץ לעשות בין שתי נפשות קרובות. האמן נקרע בין חובתו לקהל לבין חובתו לעצמו. בדיחות מפולפלות מפלחות את האפיזודות הכי מעוררות חמלה, הזדהות ועצב. אחרי כשנתיים חזרתי וקראתי ספר זה שוב והנאתי הייתה מרובה, דברים רבים שלא שמתי לב אליהם בפעם הראשונה, הוזהרו לי והבנתי את נפשו של הסטנדאפיסט המעונה. אין ספק שגם הפעם אחרוג ממנהגי ואקרא ספר זה בשלישית. גרוסמן מגיע בספר זה לשיא חדש של כתיבה מופלאה, מלאה מתח ורגש עד. **ממליצה בחום!!!!**

לעבור את החורף בשלום

את: רחל ידן | adishita93@gmail.com

החורף כבר כאן ואיתו גם הנגיפים, הגורמים למגוון תופעות שכיחות עולה בתקופת החורף. הנפוצות שבהן כוללות: **התקררות - הצטננות (נזלת, כאב ראש, כאב גרון, שיעול, חום והרגשה כללית רעה).**
דלקת גרון - דלקת שקדים שמלווה בנזלת, שיעול, וצרירות.
שפעת - מחלה נגיפית או זיהום ע"י חיידק הסטרפטוקוק, בה מופיעה עלייה בחום 38 מעלות ומעלה, כאב ראש נזלת שיעול כאב שרירים עייפות וחוסר תיאבון. המחלה עוברת מאדם לאדם ע"י הדבקה. שיעול של אדם חולה שפעת מכיל את הווירוס המתפזר באוויר ועלול להדביק אנשים בסביבה הקרובה, וכך לעיתים חולים מספר נפשות במשפחה בו זמנית. או ע"י מגע בחפצים של החולה שאדם אחר בא במגע עימם. בחורף קיימת עליה בצפיפות בני אדם שוהים יחד בחללים סגורים, וכך עולה הסיכוי של הדבקה מאדם לאדם.

מה הם הטיפים העשויים להקל על תופעות המחלה?
העברת המחלה מתרחשת בעיקר ע"י הידיים. **יש לשמור על היגיינה** אישית ולקציץ יד, ידיות של בלתות, גביעה בחפצים המשמשים מספר אנשים. לכן יש לטויל ידיים בתדירות נבונה. להתעטש לכפל המרפק ולא לכף היד ולא להעביר כמובן כלי אוכל מפה לפה.

חשוב לאכול נכון, אוכל מגוון במנות קטנות מספר פעמים ביום. מרק חורפי חם מסייע באספקת מינרלים, לשלב גם פרי וירקות ירוקים וכתומים, ופירות העונה, המכילים ויטמין C, שאינו מונע את המחלה אבל עשוי לקצר ולהקל על חומרתה (ניתן גם בכדורים). **לשמור על מאזן הנוזלים,** עד שצבע השתן בהיר, חשובה כמו כן פעילות מעיים מסודרת. **אכילה בחברה,** יחד עם הנכדים והמשפחה משפרת את התיאבון.

ביום שמש חשוב לצאת מן הבית ולספוג את קרני השמש. כמו כן חשוב להקפיד על איזון החדר-הדירה-המשרד וכו'.
שחיה כחצי שעה יומית (במקרה של יום גשום מומלץ ללכת בקניון, או באזור מקורה). מומלץ כמו כן להקפיד על שעות שינה 6-8 שעות ביממה. שינה מספקת מפחיתה מתח. דחק פיזי או נפשי משפיע אף הוא על המערכת החיסונית. יש לכן לבצע בדיקות תקופתיות בהוראת רופא המשפחה. וצורך חיוני נוסף - למצוא סיפוק משמעותי בחיים (לימודים, התנדבות, סיוע לבני המשפחה וכו').

ביבליוגרפיה: סגן מנהל מחלקה פנימית ב' במרכז הרפואי ת"א. ורד עצמון משולם פסיכולוגית רפואית מרכז רפואי ת"א

מי מכיר? מי יודע?

את: יצחק (צ'קה) זולדפינזר | ipzhk@bezeqint.net

נרצחים בני חדרה במאורעות 1936-1939

אנשל קמחי, יצחק גלזר, יהודה ספיבק, דוד חממי ז"ל

חדרה ידועה לאורך שנים, מאז היווסדה, בבניה, לוחמיה שהגנו על ביטחונם של תושביה, עזרו בכל מערכות ישראל ונפלו על הגנת המולדת וישוב מגוריהם.

הפעם נספר על ארבעה מבניה של חדרה, שנרצחו על משמרתם בידי פורעים ערביים בעת מאורעות 1936-1939 ונקברו בקבר אחים בבית העלמין הישן של חדרה.

אנשל (מוצי'ניק) קמחי

עבד כפועל בפרדסי חדרה, ונרצח ביריות ערבים ביום ששי 18 ביולי 1936 בעת שחזר עם פועלים נוספים ממקום עבודתם בהשקיית פרדסי המושבה. בן 20 היה בנפלו.

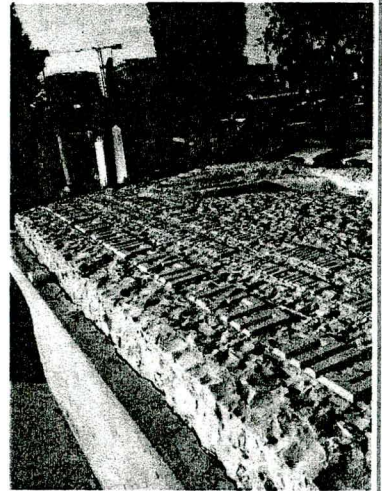
יצחק בן צבי גלזר היה שומר המושבה ונרצח ביום 1.7.1937 ביריות מהמארב. היה זה בעת ששמר על הגבול הדרום-מזרחי של חדרה, כנראה על ידי פורעים ערביים שהגיעו מקאקון הסמוכה.

יהודה ספיבק היה נהג אוטובוס שהסיע נוסעים מחדרה לנתניה. בנסיעתו האחרונה עלה האוטובוס על מוקש והוא נפגע קשות. בכוחותיו האחרונים פתח את דלת האוטובוס ואיפשר לנסעים לברוח החוצה. הוא עצמו מת מפצעיו ביום 6.9.1936.

דוד חממי (בן סעדה וסעדיה) היה תושב נחילאל, אב לשישה ילדים. עבד במחלקת הניקיון של המועצה המקומית חדרה. בעת עבודתו התנפלו עליו שלושה ערבים היכו אותו מכות רצח, והוא נפטר מפצעיו ביום 20.1.1937.

כל הארבעה נקברו בקבר אחים (למרות שנפטרו במועדים שונים) ונטמנו בבית העלמין הישן בחדרה (סמוך לחלקה הצבאית כיום). הם מונצחים בבית "יד לבנים" יחד עם כל בני חדרה שנפלו במערכות ישראל.

תודה לאדם קמחי שהביא בפני את המידע, ולמוזיאון החא'ן שהרחיב לי את הפרטים.

חדשות האינטרנט

את: יצחק (צ'קה) זולדפינזר | ipzhk@bezeqint.net

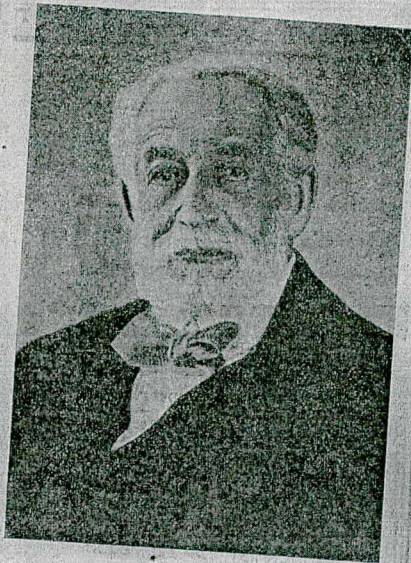
מדורנו ממליץ הפעם על אתר אינטרנט מעניין במיוחד, היכול להשפיע על הרגלי התזונה הנכונה שלנו, תוך לימוד מעמיק על התכונות הנדרשות.

מדובר ב-רות"ם מכוני מחקר ותזונה מונעת:

WWW.rotam.org.il

מי שעומד בראש מכוני המחקר הוא פרופ' חיים גמליאל, חוקר סרטן בעל שם עולמי, מרצה פעיל באוניברסיטאות המובילות בעולם, ומומחה במחקרים רפואיים שנושאים תזונה מונעת ונכונה. הרפואה המונעת התכליתית היא לא "רפואה משלימה" ולא "רפואה אלטרנטיבית", אלא שיטה חדשנית של הרפואה הקונבנציונאלית המשלבת גם חזרה למקורות היהדות, התלמוד והרמב"ם.

האתר מעמיק ביותר, קריא וברור, ומעניין בתכנים המופיעים בו, וגם בתשובות לשאלות הפונים. מומלץ ביותר.

קרן היסוד מקימה מתרומות הישוב
מפעל הרחישבות
אשר ישא עליו את שם הברון
בנימין אדמונד רוטשילד ז"ל

מוגש
לתורמי קרן היסוד, בברכת שנה טובה,
מאת
הועד הארצי לקרן היסוד בארץ-ישראל.

א. מוצניק ש"י

הוצא ע"י קרן היסוד בארץ-ישראל
סדר ומודעות ע"י בוקי, תל-אביב, שדרות רוטשילד 90
נדפס בדפוס "הרצליה" ת"א. וכרוך ע"י א. סטקובסקי.

לוי־טריסט־ינו איטליה קוזוליץ

הקשרים הכי טובים באניות קיטור
המהודרות ביותר מאי לכל העולם

בדבר פרטים לפנות לסניפי החברה :

— תל־אביב,

רחוב נחלת־בנימין מס' 61

— טלפון 1325

חיפה, טלפון 130

ירושלים, טלפון 390

יפו, טלפון 882

ולכל משרדי נסיעות

א.קמחי

בנק אנגלו־פלשתינה

בערבון מוגבל

נוסד בשנת 1902

לונדון / תל־אביב / יפו

ירושלים / חיפה / הד־הכרמל

טבריה / צפת / פתח־חקה

חדרה / רחובות

חברת־עזר:

הבנק האפותיקאי הכללי

של ארץ־ישראל בע"מ

October 1935 תשרי תרצ"ו

יותר ממיליון לאי הוציאה קרן היסוד לחינוך הדור הצעיר בארץ ולתחית התרבות העברית	
יג יום חמישי	
10 Thursday	
יד יום ששי	ערב סוכות
11 Friday	
טו שבת	חג הסוכות
12 Saturday	

Insure yourselves
 WITH THE
PHONIX LIFE INSURANCE CO.
 IN CONNECTION WITH THE K.K.L.

October 1935 תשרי תרצ"ו

ט יום ראשון	
6 Sunday	ערב יום הכפורים
י יום שני	
7 Monday	יום הכפורים
יא יום שלישי	יום הכפורים
8 Tuesday	
יב יום רביעי	
9 Wedn.	

הקטוח את סמך
בחברה לאחריות פניקס
 הקשורה עם הקרן הקיימת לישראל

October 1935 תשרי תרצ"ו

תחנת הנסיון החקלאית של קרן היסוד מכניסה שירות עבודה חדשות ומדריכה את האבר בעבודתה.	
כ יום חמישי	חמישי לחול המועד סוכות
17 Thursday	
כא יום ששי	הושענה רבה
18 Friday	
כב שבת	שמיני עצרת ושמחת תורה
19 Saturday	

מכונת כתיבה
REMINGTON
 הסוכנים היחידים:
 ר. ו. זילברשטיין

October 1935 תשרי תרצ"ו

טז יום ראשון	ראשון לחול המועד סוכות זמני ההפסקה בפרג-ט"ו
13 Sunday	
יז יום שני	שני לחול המועד סוכות
14 Monday	
יח יום שלישי	שלישי לחול המועד סוכות
15 Tuesday	
יט יום רביעי	רביעי לחול המועד סוכות
16 Wedn.	

קרן היסוד
 היא המכשיר הכספי של ההסתדרות הציונית
לבני הארץ

י ו מ ן

שם: מלפניק - קמחי מלפניק

כתבת: שט זלדיום מ' חדרה
במיתל שט חנוס מלפניק - קמחי שט זלדיום מ'
זלדיום רלמניה. במיתל צמ, קלף 1' 28

מס' הטלפון:

Amcel Mucinic - Orheiu
România

MENORAH
POLICIES AT LLOYD'S
LONDON

סוכנים יהודים למזרח הקרוב

משרד לאחריות כללית

תל-אביב, יהודה-הלוי 39

ת.ד. 927 טלפון 1533

Sole Agents for the Near East

THE GENERAL INSURANCE OFFICE

TEL-AVIV, 39, Yehuda-Halevy St.

P. O. B. 927 Tel. 1533

תרצ"ו

1935-36

8.400 אלוהים ה' 19 ח.ל. הפלסתי מלפניק
21.9 חלטה אכזרית לחיפה ה' 28 ח.ל. זלדיום

September 1935

תשרי תרצ"ו

א	חלל שנה וברכותיה
יום שבת	תרומות לקרן היסוד ברכה היא לארץ וליושביה.
28	ראשון של ראש השנה
Saturday	

מן היסוד ועד הטפחים
מלט תוצרת הארץ
מלט פורטלנד "נשר"

בנק ארץ-ישראל

לדיסקונט בע"מ

תל-אביב

The Palestine
Discount Bank Ltd.

Tel. Aviv

הון חתום 60000 לא"י

" שולם 50000 "

כל עסקי בנק בתנאים

הנוחים ביותר

קשרים וקורספונדטים

בארץ ובחו"ל

המשרדים ברח' יהודה הלוי 39

טלגרמות: סקוט-בנק ת.ד. 95

December 1935

כסלו תרצ"ו

December 1935

תרצ"ו

מיליון ורבע אלף לא"י הוציאה קרן היסוד להתישבות הקלואים.	
כג יום חמישי	ה'כ"ג לרבעת קמחן זמלתי קבז ק' שבע ש' חוה' אל' סקסתי אמ כ'ט' ל' חתול' אל' זמלתי הנאל' האיל' אל' ב'ז' אל' ק' ב'ז' אל' סל' אל' אל' אל'
19 Thursday	
כד יום ששי	ל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' ס' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' ה' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' ה' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל'
20 Friday	
כה שבת	ב' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' ז' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' נ' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' ס' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל'
21 Saturday	

ז' אשון	
1 Sur	
2 שני	תרנ"ב (21 בדצמבר 1891) נפטר ד"ר ל' פינסקר ז"ל ל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' ס' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל'
1 Mor	
3 לישי	ז' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' ל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' נ' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' ס' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל'
1 Tue	
4 ביעי	ב' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' ז' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' נ' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' ס' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל'
1 We	

מכונות - חשבון

Underwood-Sundstrand

הכי משוכללות

בא-כח :

חברה א"י מזרחית בע"מ

פלגין
PALGIN

כאב ראש
כאב שנים

HEADACHE - TOOTHACHE

תמוז תרצ"ו

קרן היסוד -- המס הלאומי שלנו.

כ"ה
יום חמישי
16
Thursday

מאת המלך מרת פאולנה רבקה
בית המלך לביית המלך וינצ'נץ
המלך לביית המלך וינצ'נץ
המלך לביית המלך וינצ'נץ
המלך לביית המלך וינצ'נץ

כז
יום ששי
17
Friday

כח
שבת
18
Saturday

מסו"מ, מבה"ח

שוקולד «דיאבטיקה»
 „על־ת”
 בשביל חולי־סוכר.

July 1936

וְהָיָה לְךָ לְזִכָּרוֹן וְלִפְתִּיחַ
לְיָמֶיךָ וְלִפְתִּיחַ לְיָמֵינוּ
וְלִפְתִּיחַ לְיָמֵי הָעוֹלָם
וְלִפְתִּיחַ לְיָמֵי הָעוֹלָם
וְלִפְתִּיחַ לְיָמֵי הָעוֹלָם

ופניו נטה כבודו דם בני
 סתיו אפרחיו מן ארץ
 שם נהגו אבותינו ונחמנו
 חסדנו וחסדנו וחסדנו
 ביום הזה

[illegible]

וְכֵן הָיָה בְּיָמֵינוּ
 אֲנִי אֶלֶף שָׁנִים
 וְכֵן הָיָה בְּיָמֵינוּ
 אֲנִי אֶלֶף שָׁנִים

פלגין
PALGIN

July 1936

תמוז תרצ"ו

✚ באת אל האמון ורשבת יקרה חוסות עזרה לכך. שלם לה את חובך!	
יום חמישי	י"ט תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ
9 Thursday	יום חמישי תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ
יום ששי	כ תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ
10 Friday	יום ששי תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ
שבת	כא תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ
11 Saturday	שבת תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ

Eau dentifrice

LIDO

MADE IN PALESTINE

July 1936

✚ באת אל האמון ורשבת יקרה חוסות עזרה לכך. שלם לה את חובך!	
יום חמישי	י"ט תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ
9 Thursday	יום חמישי תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ
יום ששי	כ תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ
10 Friday	יום ששי תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ
שבת	כא תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ
11 Saturday	שבת תקצ"ב (1882) עליית תבלינים הפשוטים לארץ

מ' - פה

כידו

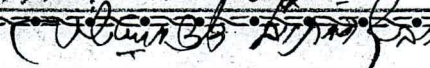
תוצרת הארץ

ה'תרס"ז 17/14/1935

מח יקר!

[illegible]

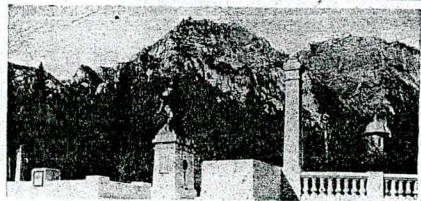
[illegible]

אורחיה 19 ספטמבר 1985

שלום רב אחי יקירי!

קראתי פתאום קבלתי אתמול טלגרמה שלך
לנסוע מחר בבוקר ארצה ואני ואינני מרגיש
את עצמי הכי טוב ואינני מאכן כרגע וכלל
חיים, כל כך קשה לי עכשיו עם רבינו.
פתאום אני צריכה לנסוע ואני לא הייתי מספקת
לרבה כהן להצטרף להיות מאכן בלתי נשכח
לנסוע כהן חזקה. לא הייתי מספקת לעצמי
לפניהם. חשבתי שנסע בלתי נשכח. בלתי
מפנימה האניו שגם מבין סתירה ואני מאכה
לפניך מחר בהיכר מפה אתה אני בא?
לא לא הייתי אתה האניו שגם הייתי
לפי. קשה יהיה לי, אבל מאכה שבת מוכרח
בכל האמנים ובכל לי. חיים אני שלם תהיה
דאגן את העליונה. בא תיכף לחופה. אני
ולך אפילו מה אני כיתה קשה לי עכשיו

UNION POSTALE UNIVERSELLE
ROUMANIE
CARTE-
POSTALE

העיר קרית יואל

העיר קרית יואל - קרית יואל
העיר קרית יואל - קרית יואל
העיר קרית יואל - קרית יואל
העיר קרית יואל - קרית יואל

העיר קרית יואל - קרית יואל
העיר קרית יואל - קרית יואל
העיר קרית יואל - קרית יואל
העיר קרית יואל - קרית יואל

העיר קרית יואל - קרית יואל
העיר קרית יואל - קרית יואל
העיר קרית יואל - קרית יואל
העיר קרית יואל - קרית יואל

קרית יואל (נצרים)
P.O. Box 121 - Jerusalem

121

Palestina

Palestina

04-6336266 קמ"מ: ארם קמחי
 03-5661208 קמ"מ: ארכיון ההגנה 03-5603715

17.7.36

שעה, 21.30:

חיום ב - 15.30 כשהזרז 3 מועלים מעבודתם כפרדסי "סדן" ע"י
 חדרה - ירו עליהם מתוך מרדס, 150 מטר ממקום עבודתם. נהרג עבדל קמחי,
 בן 21, בגופו נמצאו 5 כדורים. 2 חפועלים האחרים לא נפגעו לגמרי. אותו
 זמן נסעו בעגלת סוסים.
 ההרוג עלה לארץ לפני שנתיים, על מנת ללמוד באוניברסיטה אולם מחוסר
 אמצעים נשאר לעבוד ביהד עם אחיו בחדרה.

מסמך זה הוא העתק מצולם מהמסמך המקורי הגנוז בארכיון צה"ל ומעב"ט- הארכיון לתולדות ה"הגנה".
 אין לפרסם מסמך זה ואין ליצור ו/או לצלם עותקים נוספים מהמסמך בלי אישור ארכיון צה"ל ומערכת
 הביטחון. השימוש במסמך זה מותר רק למטרות שאושרו כדין.

עקור: אופס קאח
מא: יאריין ההגנה

15/10/17
08:15:09.6

א ר כ י ו ן ה ה ג נ ה
ר י ש ו ם נ ת ו נ י ת י ק

UPT1000M
IRL

קיימת תמונה במחשב

*חטיבה: 79 *תת: 77 *תיק: 2 *אות: 2
*ס-ישן: 77 / 2 / 2 / 2

המפקדה הארצית ומטכ"ל ההגנה מרכז הי"ה

מרכז הי"הגנה - חטיבה ריקה

נושא התיק: יומן מאורעות 1/4/1936 עד 31/7/1936.

Natural

עדכון מילות מפתח

קמחי מוצניק ענשל (אנשל) אשר - עמ' 156

רשומה ראשון אחרון אחרונה קדימה עדכון חזור

תקופת התיק: 1041936 עד 31071936

*סטטוס:

הערות: סימול ישן: 77/2

גיבוי: 60/65/122

*יעד:

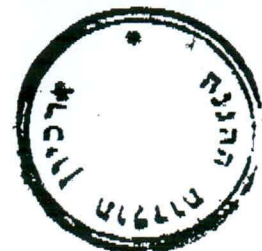
השאלת התיק:

*מיקום: 1 *מחסן: 1 ארון: 4

קרא	הוסף	עדכן
הוצא	נקה	הצג תמונה

Enter עדנה

08:15 Natural

[illegible]

[illegible]

14/8/1936 11/11/36

כלת יקר ח"ס.

זה לפני יומיים נאצל להורינו דז
הכולל, בבית מאוניה ואניה אין לשטר
הצלקה דולה דז לב השמים. השטר
פולח עבדות. כל העיר כמקרה.
הנך צריך להחיש בואק כי לי נאצל
מה יוצא יום, אין שום אסמיה בק
אין בלישמו אחר, עולם עולם, כק
צלת כל העיר, שלשון סגולותי בטח
קובל את הכתוב, מאכרם הנך עבוא
בתור לתין ארץ ישראל, אחרת לא מקבל
וצת כניסה, אחר בוא כי אין לתקם!
המתאבל: שלק

מכתב שליח לאבי ח"ס קדמי מאריך,
אחרי רצח אחיו אסף,

בקשה להוציא עותק של כל המסמכים
אשר נכללו במכתב (אשר נכללו במכתב)

14/8/986. ॥११॥

188
 William
 Protestant
 Graham

1. 21. 81. 11

[illegible]

610 (המחנה)

14/8/1936 בארץ

אם יקר חיים

זה לפני יומים נוצר להלוי ד
הכולל, בבית תאווה ואני אין לשטר
הצדקה דולה דז לב השמים. השם
כולל קבוצת כל הליך כמיוקחה.
הנך ציור להחיש בואק כי לי וכל
מה ילד יום, אין שום אסמיה בק
או בליטו אחר. צורה דילור, כן
צדק כל הליך. שאלון סולוצקי בטה
קיבוץ את לכונק. מוכר הנך לבוא
בתור נתן אור ישראל, אחרת לא תקבל
וצר כניסה. מחר בוא כי אין מלחמה
המתאבד! שלק

מכתב שנשלח לאבי חיים קלמי מאו"ה,
אחרי רצח אחיו אנשלי,

(בקשה להפוך לבית הלוי בלחניה זמן-
את הנכח שיעדו לביתם)

14/8/1936 בארץ

188
Rt. S. Muscare
Cordoba

אם יקר חיים

זה לפני יומים נוצר להלוי ד
הכולל, בבית תאווה ואני אין לשטר
הצדקה דולה דז לב השמים. השם
כולל קבוצת כל הליך כמיוקחה.
הנך ציור להחיש בואק כי לי וכל
מה ילד יום, אין שום אסמיה בק
או בליטו אחר. צורה דילור, כן
צדק כל הליך. שאלון סולוצקי בטה
קיבוץ את לכונק. מוכר הנך לבוא
בתור נתן אור ישראל, אחרת לא תקבל
וצר כניסה. מחר בוא כי אין מלחמה
המתאבד! שלק

השתתפו בה שליחי הארץ (אלה שעמדו לחזור ארצה ואלה שבאו להחליפם): ל. גרינבלאט, א.ר. מאיר, י. מרגלית, י. פורמן, י. פינקלשטיין, י. קלאוויר, מ. רולל וא. שמי.

הועידה הארצית השמינית של הסתדרות יה"ח ל"ו ברומניה קישינב 23, 22, 21, 20 סבטאר 1937	
סדר-היום	
א. הסתדרות יה"ח ברומניה לחקופה ימאי 1934-1937 — מנחם רולל	ו. שאלות חיסוד של הסתדרות יה"ח ל"ו ברומניה
ב. הכשרה — יוסף בורר	ז. חסני וההכשרה בתנועה החלוצית
ג. בעלי — דוד ספקטור	ח. תרבות והשכלה ב"החלוצי" — א. שמי
ד. ארץ ישראל הציונית בשעה זו — יוסף פינקלשטיין	ט. ארגוניות
ה. תחילת החלוצית בעם ובצינות — יעקב מרגלית	י. החלטות
ו. תחילת החלוצית בעם ובצינות — יעקב מרגלית	ז. בחירות
ח. תחילת החלוצית בעם ובצינות — יעקב מרגלית	ט. בחירות
י. תחילת החלוצית בעם ובצינות — יעקב מרגלית	יא. בחירות
יב. תחילת החלוצית בעם ובצינות — יעקב מרגלית	יג. בחירות
כתובת הועידה: HEHALUTZ Chiginau, Chievlui 52 הכתובת למבקרים: Palestinean, Hehalutz, Chiginau	

מס' 14. התכנייה וסדר-היום של הוועידה השמינית של "החלוצי".

הפותח, יוסף פינקלשטיין,¹²⁸ העלה את זכר הקדושים-הגיבורים, שנפלו בימי המאורעות האחרונים, ביניהם שניים מיוצאי "החלוצי" ברומניה מוצ'ניק וספיבק, וכן את זכרו של עורך "דבר" מ. ביילינסון. כן קרא להתייחד עם זכרו של אחד מיוצרי התנועה החלוצית ברומניה — שמשון שכטר ושל העסקן הציוני הוותיק, הקומיסר של הקה"ל, נחום מ. רויטמן. מנחם רולל עמד בהרצאת הפתיחה שלו בין היתר, על המצב הקשה בארץ ומאבקנו הקשה לקיום זכויותינו בה, כפי שזה השתקף בהופעותיהם האמיצות של באי-כוח הסוכנות לפני הוועדה המלכותית.

הוועידה יכלה להצביע על שלבי התפתחות נוספים וחשובים מאד במהלך ההכשרה מאז הוועידה הקודמת, אבל היא ציינה בחרדה את ההפחתה הניכרת במספר החברים היוצאים להכשרה. נתקבלו החלטות על דרכי

¹²⁸. נפל בהגנה בשערי-העמקים, ביום י"ב באב תרצ"ח (19.8.38), כשנועק לעזרת מכונת, שהותקפה בסביבת הקיבוץ. לזכרו ניטעה על אדמת הקיבוץ הורשה בת 1,000 עצים בכספי החברים שנאספו ברומניה.

פעולתה של התנועה בעתיד וכן נשלחה ברכה להסתדרות על 100 אלף חבריה העומדת איתנה כסלע מוצק בעד גאולת העם בארצו המחודשת; דברי עידוד ליישוב במאבקו עם הטירור הערבי; ברכה לכובשי בית-שאן ולקבוצת חלוצי רומניה "מסדה"; ברכות ליוכל ה-15 למשקי עמק יזרעאל, ליוכל ה-25 של דגניה ומרחביה, למלאות 10 שנים לקבוצות רמת-דוד, לקיבוץ הארצי של השוה"צ, לקיבוץ "למפעל", לקבוצת "גביש" (כיום — ניר-עם) ולפלוגת קיבוץ "שמיר" לרגל היחלצותם לעבודה ימית; מחאה והתמרמרות על פעולת הטירור מצד הצה"ר נגד המוסדות הלאומיים בירושלים ובוארשה, וכיוצא באלה. ודוק: בכל הישובים החקלאיים, הקיבוצים והקבוצות שבארץ כבר נמצאו חברים לא מעטים מבין חלוצי ביסאראביה ורומניה כולה. ואחרון אחרון — הובע סיפוק מלא מדבר ההסכם הכללי בין הגופים השונים ב"החלוצי", אשר ישמש ערובה בטוחה לעבודה משותפת שקטה ופורייה בעתיד.¹²⁹

ועד שראשי התנועה מתדיינים עם עצמם על דרכי פעולה בעתיד, מתוך תקווה לעלייה מוגברת, הלך גורלה והורע. צימצום העלייה וההגבלות שהחמירו מאז 1936,¹³⁰ וכן המצוקה הכלכלית אשר עברה על הקיבוצים היהודיים בארצות מזרח-אירופה, הביאו להצטמקות תנועת ההכשרה. הקיבוץ היהודי ברומניה, שכבר מאמצע שנות השלושים היה נתון במשטר אנטישמי גואה והולך, מצבו הכלכלי והמדיני נתערער כולו. אין תימה איפוא, שמספר המתכשרים בתחילת תרצ"ח נתמעט באופן מבהיל וירד ל-1,367 איש, לעומת 2,319 בשנה הקודמת — הפחתה ב-131.41.0%¹³¹ לעומת זאת המשיך "העובד" להתפתח כרגיל. הקים קורסים לעברית, לידיעת הארץ ולדבריי-ימי-ישראל ופעל למען הקרנות הלאומיות. בסתיו תרצ"ח (סוף 1937) כונסה ביאסי ועידתו השנייה, בנוכחות 44 צירים מכל חלקי רומניה. הוועידה נפתחה על-ידי שליח הארץ א.ר. מאיר וננעלה על-ידי הד"ר ב. כתבן. בנשיאות ישבו — ד"ר ביידר (בוקארשט) מ. קרייזל (קשינב) ועוד.

¹²⁹. עפ"י: ביולטיין ב' של השוה"צ, נובמבר 1936; הדו"ח לוועידה הארצית ה-11 של השוה"צ, ינואר 1938; חוזר מס' א' של מרכז "החלוצי" ברומניה, 2 במארס 1937; "אויסבו" נ' 15, צ'רנוביץ, 8 במארס 1937.

¹³⁰. העלייה הכללית מרומניה (לפי ארץ המוצא) בין השנים 1935-40 התי-בטאה במספרים שלהלן: שנת 1935 — 3,596 נפשות; שנת 1936 — 1,348 נ' שנת 1937 — 278 נ' שנת 1938 — 466 נ' שנת 1939 — 379 נ' שנת 1940 — 955 נ' (חלקה של ביסאראביה ובוקובינה בתוך זה — רק בעד מחצית השנה הראשונה).

¹³¹. עפ"י דו"ח ההנהלה הציונית לקונגרס הציוני הכ"א בתרצ"ט.

02-07-2014

12/5/2014

לכבוד

מר צביקה לנצמן

ראש הוועד, לשכת ראש העיר

חברה

1907-14

א"י

הנצון: נכס: סמלית איבה בני חברה

הבית העליון הישן בחברה יטע קבר אחים של בני חברה
שנולדו בסמלית איבה בשנים 1936-1939

בקרוב האחים קבורים (1) אלטל בן צור מוטלנק (קלמי)
(2) יצחק בן צבי לזכר (3) יהודה בן צבי ספינק
(4) צבי בן סמלית סמלית הקבר למצא על יד החלקה הלבנה

ביום ה'זכרון למחל' צהל ונכס: סמלית איבה לא קוראים
את שמותיהם, אני רוצה לברר מי אמרתי לרשיות נכס:
הס'וב בחברה, הע'כ'יה, ביטוח לאומי, ואו משרד הביטחון

ביום ה'זכרון למחל' צהל וסמלית איבה חלקה חברה בבית
העליון הישן וזכרתי למצאת את שמו של הכוז שלי צל
אני מעוניין לזכרתי מי הכין את החברה ומיטכן הס'ט'ים

אבקש לברר את העניין הנצון את תשובתך
עיריית יחדרה
לשכת עוזר ראש העיר
בכתב בהקדם

לכבוד

אצמ קלמי

29-04-2014

נתקבל

אצמ קלמי חמו

העיבורים 102

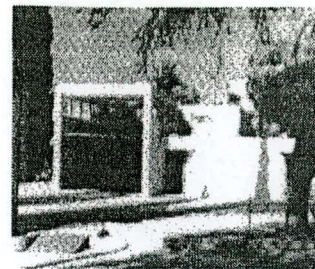
04-6325760

לכונן

בית יד לבנים

רח' הנשיא 46 חדרה 38422
טלפון: 04-6342004 פקס: 04-6322278
Rona.haderamuni@gmail.com

יא בתמוז תשע"ד
9 ביולי 2014

לכבוד:
יהודית אסולין
מנהלת פניות הציבור
עיריית חדרה

שלום יהודית,

הנדון: מכתבו של אדם קמחי מיום 12/5/2014
פניית פניות הציבור מספר 2014-06-2108

מאשרת קבלת צילום מכתבו של מר אדם קמחי אשר התקבל בלשכת ראש העיר ביום 5-22-14, ואת פניית המחלקה לפניות הציבור מיום 14-6-29 אשר הגיעו אלי אתמול.

מספר ימים אחרי יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל פנה אלי ישירות מר אדם קמחי. הוא סיפר לי שהיה לו דוד בשם אנשל קמחי אשר נהרג בשנת 1936. הוא שאל מדוע לא מזכירים את שמו בטקס, כיתר חללי קרבנות טרור.

הוא עיין בספר יזכור של המוסד לביטוח לאומי ולא מצא את שם דודו. חיפשתי באתר "יזכור" של משרד הביטחון באינטרנט ושם אכן מצאתי את שמו, תמונתו וקורות חייו של אנשל. וגם בספר יזכור של משרד הביטחון הוא מופיע.

משמעות הדבר שאנשל מוצ'ניק מוכר כחלל מערכות ישראל ומונצח על ידי משרד הביטחון, מאחר והוא היה חבר ארגון ההגנה בחדרה וחברי ההגנה מונצחים כיתר חללי מערכות ישראל (הכולל את הארגונים הצבאיים שהיו לפני קום המדינה, כגון ניל"י, אצ"ל, לח"י, הבריגדה היהודית, אגודת השומרים וכו').

מר קמחי מעביר לידי מדי שבוע עוד ועוד חומר כתוב שהוא אוסף מהמכתבים שלו בבית, מהיומן האישי של אנשל ז"ל, מספרים, מקטעי עיתונות מהתקופה וכו'.

אני בודקת עם משרד הביטחון לגבי קברו של אנשל מוצ'ניק. הוא קבור ב"קבר אחים" בבית העלמין הישן בחדרה, עם חלל נוסף שאף הוא היה חבר בהגנה. ישנם עוד שני חללים בקבר זה, שהיו אזרחים.

אני מתכוונת לבקש ממשרד הביטחון לדאוג לציין בשילוט או בצורה אחרת שמר מוצ'ניק ומר גלזר היו חברי ההגנה, שהינם חללי מערכות ישראל (עם פירוט ככל יתר החללים). כיום מופיעים רק שמותיהם של הקבורים.

2/...

לנושא של הקראת שמות חללי פעולות איבה בטקס בערב יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל: הגוף הממשלתי האחראי על טיפול והנצחת חללי פעולות איבה הינו המוסד לביטוח לאומי (בניגוד לחללי מערכות ישראל שם האחריות היא של משרד הביטחון).

החל משנת 2008, לפי הסכם שנחתם בין הארגונים היציגים (ארגון יד לבנים, ארגון האלמנות והיתומים וארגון נפגעי פעולות איבה), הוסכם שבמקומות בהם מקריאים/מקרינים שמות חללי מערכות ישראל, לאחר הקראה/הקרנה זו ולאחר קטע ביניים (שיר, קטע קריאה) יוקראו שמותיהם של חללי פעולות האיבה.

הרשימה של תושבי חדרה חללי פעולות איבה נמסרת מבעוד מועד למארגן טקס הזיכרון לחללי מערכות ישראל. לאחר קטע מפריד, מנחה הטקס מקריא את רשימת השמות של חללי האיבה.

מצרפת מכתב מסגן ראש אגף משפחות והנצחה וראש היחידה להנצחת החייל מר יעקב גבאי, שהועבר אלי אתמול על ידי אדם קמחי.

בברכה,

רונה זיו
מנהלת יד לבנים חדרה

מכתב ששלחתי ליום טוב אלקבץ היום

rona tiram <rona.haderamuni@gmail.com>

Mon, Jul 14, 2014 at 1:09 PM

Draft To: <louis3729@gmail.com>, Zion Buskila <Zion.Buskila@hadera-paper.co.il>

בסגרת תפקידי כמנהלת יד לבנים פנה אלי אדם לאחר יום הזיכרון ובפיו שלא לגבי דוד שלו.

בדקתי וחקרתי והמכתב המצורף מדבר בעד עצמו.

דיברתי קצרות עם יום טוב לפני כשבועיים והוא ביקש להעלות את הדברים על הכתב ולשלוח לו.

אני מיידעת אתכם, שלושת חברי ועדת בית העלמין הצבאי על המהלכים עד כאן.

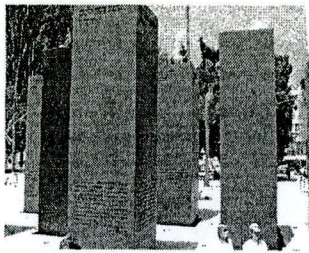
כאשר יהיו עדכונים, אודיע לכם.

זנה

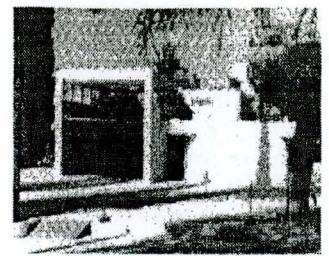
יום טוב אלקבץ הנצחת קבר אחים ועוד.docx

3709K

בית יד לבנים

רח' הנשיא 46 חדרה 38422
טלפון: 04-6342004 פקס: 04-6322278
Rona.haderamuni@gmail.com

ה' בתמוז תשע"ד
13 ביולי 2014

לכבוד
יום טוב אלקבץ
מנהל איזור המרכז
היחידה להנצחת החייל

שלום רב,

מספר ימים אחרי יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל פנה אלי ישירות מר אדם קמחי. הוא סיפר לי שהיה לו דוד בשם אנשל קמחי אשר נהרג בשנת 1936. הוא שאל מדוע לא מזכירים את שמו בטקס, כיתר חללי קרבנות טרור.

הוא עיין בספר יזכור של המוסד לביטוח לאומי ולא מצא את שם דודו.

חיפשתי באתר "יזכור" של משרד הביטחון באינטרנט ושם אכן מצאתי את שמו, תמונתו וקורות חייו של אנשל. וגם בספר יזכור של משרד הביטחון הוא מופיע.

מר קמחי מעביר לידי מדי שבוע עוד ועוד חומר כתוב שהוא אוסף מהמכתבים שלו בבית, מהיומן האישי של אנשל ז"ל, מספרים, מקטעי עיתונות מהתקופה וכו'. גם אני חוקרת ואוספת על מנת להכניס מידע אודות התקופה, ארגון ההגנה בחדרה ואודות החלל אנשל מוצניק.

בעקבות חקר זה, מצאתי עוד חלל, חבר ההגנה, שאינו מוצנח עד היום, הקבור באותו קבר אחים: יצחק (בן זאב) גלזר, בן כפר ח'טים במקור.

ואז עולה שאלה לגבי "קבר האחים", בו קבורים ארבעה, שני חברי ההגנה ושני אזרחים אשר נהרגו בפעולות איבה:

1. 1.7.1936 יצחק גלזר (חבר ההגנה)
2. 17.7.1936 אנשל מוצניק (חבר ההגנה)
3. 6.9.1936 יהודה ספיבק (אזרח)
4. 20.1.1937 דוד חמאמי (אזרח)

על קבר האחים יש תחריט בצורת מנורה שנעשתה על ידי בתיה לישנסקי, (חברת "ההגנה", פסלת בעלת כפרס דיזנגוף לפיסול ופרס ישראל לפיסול; יצירותיה במרחב הציבורי כוללים את יער חולדה, תל מונד, יד בן צבי, קיבוץ גלאון וכו').

האם אפשר להציב שלט שיצחק גלזר ואנשל מונצ'ק הינם חללי מערכות ישראל, כפי שיש על קברים של חללי מערכות ישראל.

כמו כן, יטענו להניח פרח ודגל ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. וכן, לנקות ולטפח את הקבר ככל קברי חללי מערכות ישראל...

בעקבות בדיקה זו, מצאתי עוד שני חברי הגנה בחדרה שצריך להנציח:

מצ"ב: מסמכים רלוונטיים

1) ישראל אשרי ת.פ. 1/11/1937

2) שמעון צוקר ת.פ. 7/5/1939

הם קבורים בקברים נפרדים בבית העלמין האזרחי הישן בחדרה. שניהם מופיעים באתר "יזכור" באינטרנט.

אודה על בדיקתכם ותשובתכם בנושא.

בכבוד רב,

רונה תירם

מנהלת יד לבנים חדרה

העתקים:

אהרן קמינגר, יו"ר ועדת בית עלמין צבאי חדרה

ציון בוסקילה, חבר ועדת בית עלמין צבאי חדרה

לואיס ויונטה, חבר ועדת בית עלמין צבאי חדרה

תאריך 13.10.37

לכבוד

מר חיים קמחי (מוציא),

מנהל

המס.

המכתב למכתבך מיום ארבעה חמש
בשרה המהר הקדמה המורה כי צריך להחליט
הנה להחליט כי ארבעה חמש מסמך ארבעה
אשרי המורה, אף המורה המורה
המורה.

הקדמה המורה המורה
המורה.

המורה
9/5/37
המורה

02-07-2014

12/5/2014

לכבוד

מר צביקה לנצמן

ראש העיר, לשכת ראש העיר

חברה

1907-14

א"נ

הוצון: נפצי סוללות איבה בני חברה

בבית העלמין הישן בחברה ישנו קבר אחים של בני חברה
שנולדו בסוללות איבה בשנים 1936-1939

בקבר האחים קבורים (1) אלטל בן ציוז מילטניק (קלמי)
(2) יצחק בן צבי גלבר, (3) יהודה בן צבי סטיק
(4) ציוז בן סעציה סלמי. הקבר נמצא על יד החלקה הלבנות.

ביום ה'זכרון למחלל צהל ונפצי סוללות איבה לא קוראים
את שמותיהם, אני רוצה לומר מי אחראי לרשימת נפצי
הטוב בחברה, העירייה, ביטוח לאומי, ואנו משרד הביטחון.

ביום ה'זכרון למחלל צהל וסוללות איבה חלקה חברה בבית
העלמין הישן וזכרונותי לזאת את שמו של הצוע של צל
אני מודיע לציאת מי הכין את החובות ומי אכן הסכים.

אבקש לברר את העניין הוצון ~~הנפצי~~ את תשובתך
עיריית ~~הנפצי~~ חדרה
לשכת עוזר ראש העיר
בכתב בהקצת.

לכבוד רב
אצם קלמי

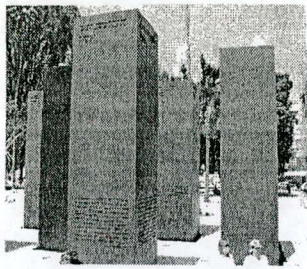
29-04-2014

נתקבל

אצם קלמי רחוב
הגיבורים 102

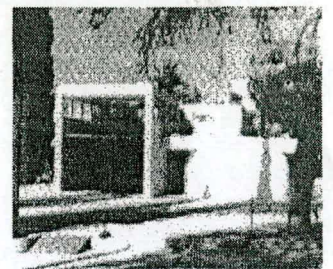
04-6325760

סלמן

בית יד לבנים

רח' הנשיא 46 חדרה 38422
טלפון: 04-6342004 פקס: 04-6322278
Rona.haderamuni@gmail.com

יא בתמוז תשע"ד
9 ביולי 2014

לכבוד:
יהודית אסולין
מנהלת פניות הציבור
עיריית חדרה

שלום יהודית,

הנדון: מכתבו של אדם קמחי מיום 12/5/2014
פניית פניות הציבור מספר 2014-06-2108

מאשרת קבלת צילום מכתבו של מר אדם קמחי אשר התקבל בלשכת ראש העיר ביום 22-5-14, ואת פניית המחלקה לפניות הציבור מיום 29-6-14 אשר הגיעו אלי אתמול.

מספר ימים אחרי יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל פנה אלי ישירות מר אדם קמחי. הוא סיפר לי שהיה לו דוד בשם אנשל קמחי אשר נהרג בשנת 1936. הוא שאל מדוע לא מזכירים את שמו בטקס, כיתר חללי קרבנות טרור.

הוא עיין בספר יזכור של המוסד לביטוח לאומי ולא מצא את שם דודו. חיפשתי באתר "יזכור" של משרד הביטחון באינטרנט ושם אכן מצאתי את שמו, תמונתו וקורות חייו של אנשל. וגם בספר יזכור של משרד הביטחון הוא מופיע.

משמעות הדבר שאנשל מוצ'ניק מוכר כחלל מערכות ישראל ומונצח על ידי משרד הביטחון, מאחר והוא היה חבר ארגון ההגנה בחדרה וחברי ההגנה מונצחים כיתר חללי מערכות ישראל (הכולל את הארגונים הצבאיים שהיו לפני קום המדינה, כגון ניל"י, אצ"ל, לח"י, הבריגדה היהודית, אגודת השומרים וכו').

מר קמחי מעביר לידי מדי שבוע עוד ועוד חומר כתוב שהוא אוסף מהמכתבים שלו בבית, מהיומן האישי של אנשל ז"ל, מספרים, מקטעי עיתונות מהתקופה וכו'.

אני בודקת עם משרד הביטחון לגבי קברו של אנשל מוצ'ניק. הוא קבור ב"קבר אחים" בבית העלמין הישן בחדרה, עם חלל נוסף שאף הוא היה חבר בהגנה. ישנם עוד שני חללים בקבר זה, שהיו אזרחים.

אני מתכוונת לבקש ממשרד הביטחון לדאוג לציין בשילוט או בצורה אחרת שמר מוצ'ניק ומר גלזר היו חברי ההגנה, שהינם חללי מערכות ישראל (עם פירוט ככל יתר החללים). כיום מופיעים רק שמותיהם של הקבורים.

2/...

לנושא של הקראת שמות חללי פעולות איבה בטקס בערב יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל: הגוף הממשלתי האחראי על טיפול והנצחת חללי פעולות איבה הינו המוסד לביטוח לאומי (בניגוד לחללי מערכות ישראל שם האחריות היא של משרד הביטחון).

החל משנת 2008, לפי הסכם שנחתם בין הארגונים היציגים (ארגון יד לבנים, ארגון האלמנות והיתומים וארגון נפגעי פעולות איבה), הוסכם שבמקומות בהם מקריאים/מקרינים שמות חללי מערכות ישראל, לאחר הקראה/הקרנה זו ולאחר קטע ביניים (שיר, קטע קריאה) יוקראו שמותיהם של חללי פעולות האיבה.

הרשימה של תושבי חדרה חללי פעולות איבה נמסרת מבעוד מועד למארגן טקס הזיכרון לחללי מערכות ישראל. לאחר קטע מפריד, מנחה הטקס מקריא את רשימת השמות של חללי האיבה.

מצרפת מכתב מסגן ראש אגף משפחות והנצחה וראש היחידה להנצחת החייל מר יעקב גבאי, שהועבר אלי אתמול על ידי אדם קמחי.

בברכה,

רונה תירם
מנהלת יד לבנים חדרה

מכתב ששלחתי ליום טוב אלקבץ היום

rona tiram <rona.haderamuni@gmail.com>

Mon, Jul 14, 2014 at 1:09 PM

Draft To: <louis3729@gmail.com>, Zion Buskila <Zion.Buskila@hadera-paper.co.il>

בסגרת תפקידי כמנהלת יד לבנים פנה אלי אדם לאחר יום הזיכרון ובפיו שלאה לגבי דוד שלו.

בדקתי וחקרתי והמכתב המצורף מדבר בעד עצמו.

דיברתי קצרות עם יום טוב לפני כשבועיים והוא ביקש להעלות את הדברים על הכתב ולשלוח לו.

אני מיידעת אתכם, שלושת חברי ועדת בית העלמין הצבאי על המהלכים עד כאן.

כאשר יהיו עדכונים, אודיע לכם.

רונה

יום טוב אלקבץ הנצחת קבר אחים ועוד

3709K

בית יד לבנים

רח' הנשיא 46 חדרה 38422
טלפון: 04-6342004 פקס: 04-6322278
Rona.haderamuni@gmail.com

ה' בתמוז תשע"ד
13 ביולי 2014

לכבוד
יום טוב אלקבץ
מנהל איזור המרכז
היחידה להנצחת החייל

שלום רב,

מספר ימים אחרי יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל פנה אלי ישירות מר אדם קמחי. הוא סיפר לי שהיה לו דוד בשם אנשל קמחי אשר נהרג בשנת 1936. הוא שאל מדוע לא מזכירים את שמו בטקס, כיתר חללי קרבנות טרור.

הוא עיין בספר יזכור של המוסד לביטוח לאומי ולא מצא את שם דודו.

חיפשתי באתר "יזכור" של משרד הביטחון באינטרנט ושם אכן מצאתי את שמו, תמונתו וקורות חייו של אנשל. וגם בספר יזכור של משרד הביטחון הוא מופיע.

מר קמחי מעביר לידי מדי שבוע עוד ועוד חומר כתוב שהוא אוסף מהמכתבים שלו בבית, מהיומן האישי של אנשל ז"ל, מספרים, מקטעי עיתונות מהתקופה וכו'. גם אני חוקרת ואוספת על מנת להכניס מידע אודות התקופה, ארגון ההגנה בחדרה ואודות החלל אנשל מוצניק.

בעקבות חקר זה, מצאתי עוד חלל, חבר ההגנה, שאינו מוצנח עד היום, הקבור באותו קבר אחים: יצחק (בן זאב) גלזר, בן כפר חיטים במקור.

ואז עולה שאלה לגבי "קבר האחים", בו קבורים ארבעה, שני חברי ההגנה ושני אזרחים אשר נהרגו בפעולות איבה:

1. 1.7.1936 יצחק גלזר (חבר ההגנה)
2. 17.7.1936 אנשל מוצניק (חבר ההגנה)
3. 6.9.1936 יהודה ספיבק (אזרח)
4. 20.1.1937 דוד חמאמי (אזרח)

על קבר האחים יש תחרית בצורת מנורה שנעשתה על ידי בתיה לישנסקי, (חברת "ההגנה", פסלת בעלת כפרס דיזנגוף לפיסול ופרס ישראל לפיסול; יצירותיה במרחב הציבורי כוללים את יער חולדה, תל מונד, יד בן צבי, קיבוץ גלאון וכו').

האם אפשר להציב שלט שיצחק גלזר ואנשל מונצ'ק הינם חללי מערכות ישראל, כפי שיש על קברים של חללי מערכות ישראל.

כמו כן, יטצרכו להניח פרח ודגל ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. וכן, לנקות ולטפח את הקבר ככל קברי חללי מערכות ישראל...

בעקבות בדיקה זו, מצאתי עוד שני חברי הגנה בחדרה שצריך להנציח:

מצ"ב: מסמכים רלוונטיים

(1) ישראל אשרי ת.פ. 1/11/1937

(2) שמעון צוקר ת.פ. 7/5/1939

הם קבורים בקברים נפרדים בבית העלמין האזרחי הישן בחדרה. שניהם מופיעים באתר "יזכור" באינטרנט.

אודה על בדיקתכם ותשובתכם בנושא.

בכבוד רב,

רונה תירם

מנהלת יד לבנים חדרה

העתקים:

אהרן קמינגר, יו"ר ועדת בית עלמין צבאי חדרה
ציון בוסקילה, חבר ועדת בית עלמין צבאי חדרה
לואיס ויונטה, חבר ועדת בית עלמין צבאי חדרה

43/36

מסדרי המוסד הצעיר

תלמיד

בתאריך 10.8.36

לכבוד

מר חיים קמחי

חברה

א.נ.

המשנה למנהל מיום 6.8.36 הנני מודיע
ראשית כל את השתתבותי בצדדך הרבה אחיק צ"ל.
הצעד החקירה הנני אלוסדך שבאצדדן נאסבת.
כיבודך אף באופן הכללי אחי העדדו אכסה מיל
אשם החלץ תול ברם שות שני חשודים הרבה
ובאדיו אשמה ובעדדו גס כן באופן להיות אחי
אם. אולם חשודים עצמם נאצדדו במאסות ההחיס.
כאשר יתגלה זהו זה חשם אוביד אף.

הבא הבדדו
צמק צ"ל
קצין החלץ

